

ji bo rızgariya netewi û civaki

Yekiti

www.arsivakurdi.org

alının orta yerinde
bir azap dögmesi hayat
ve kader
acının
çilenin harmanıdır
yiğitlik zulmun sofrasında
dayanmak da
direnmek de
yarın bunları böyle yazacak

yarın bunları böyle yazacak
aklanacak direnme günleri
kavga aklanacak
aklanacak dost da
düşman da
gökyüzü kandan
irinden azade
gökde
suda
toprakda
ilk cemre ile
aklanacak ç' a

zordur zorbalığı omuzlamak
yokluğu
acıyı omuzlamak
gönül vermek ateş kusan kavgaya
bir idam fermanı gibi belalı
uzak bir umut gibi yalnız
ve mayın gibi döşenmek
hesabı kitabı görülmüş
zincirlenmiş dağlara
sonra dostun nice dost
düşmanın nice düşman olduğunu görmek
fırtınayı
tufanı göğüslemek
yenilmemek
yıkılmamak
zordur
açlığın
gencecik gelinlere pusu
ve körpe canlara mezar olduğu
anasını sattığımın dünyasında
dayanmak
direnmek
ve bir bayrak gibi gerilmek
zulmun
zorbalığın
dönecliğın önüne.

kimseyi suçlamıyacaksın elbet
umut kör kuyulara tutsak
inanç zindana zincirlenmişse
kör bir bıçak gibi çaresiz
boş silahlar gibi yaslıysalar
yorgunsalar
bin yılların köleliğinden
şifresi çözülmeıen bir haber gibi
gözlerinin içinde . . .

Dergimizin ilk sayısında, Ağustos ortala-
rında bir özel sayı çıkarılacağı açıklanmış
tı. Bu özel sayıda daha çok Örgütlenme
Planı ile ilgili eleştiri ve önermelerle bera-
ber alternatif örgütlenme planı önermeleri-
ni yayınlamayı düşünüyorduk. Aynı za-
manda dört sayı yayın yapan dergi ile
ilgili olumlu-olumsuz eleştirilerle birlikte
önermelere de yer vermeyi planlıyorduk.
Bize yazılı olarak ulaşan eleştiriler, genel-
likle olumlu eleştirilerdir. Yayını
destekleyen, derginin sayfa sayısını arttır-
mayı, Kürtçe yazılara daha çok yer ver-
meyi öneren mektuplar çoğunlukta. Bu
mektuplarda —kimi Türkçe, kimi Arapça
ve kimi de Kürtçe yazılan mektuplarda—
derginin önemli görevler üstlendiği, hisedi-
len bir boşluğu doldurduğu, fakat henüz
yeterli olmadığı da vurgulanıyor. Bunları
bu özel sayıya almayı gereksiz gördük.
Normal yayınlarda zaman zaman sayfa
durumu elverdikçe bu mektupları birer
ikişer yayınlıyacağız.

Dergide tartışılan tezler, şu ya da bu biçimde, ama mutlaka bütün siyasi güçler ta rafından ilgiyle izleniyor ve tartışılıyor. Tartışmaların boyutu ve içeriği değişik. Temel teorik tezlerin genel olarak açılımı ile beraber bu tartışmalara da zaman zaman işaret edilecek. Esasen bu sayıda,

Kuzey Kürdistan'la ilgili olarak da, --Faaliyet gösteren örgütlerin yapısı ve mevcut durumu ile ilgili-- informasyon vermeyi planlamıştık. Kuzey Kürdistan'da faaliyet gösteren siyasi güçler ve gruplar nazlıdır. Bir kaşık suda fırtına koparmaya yatkındırlar. Bu nedenle, informasyonun bizzat bu siyasi güçler ve gruplar tarafından hazırlanıp dergimize iletilmesini istedik. Bu isteğimizi bir kısmı yerine getirdi. Bir kısmı ise, derginin yayına hazırlandığı zamana kadar bize iletemediler. Bu nedenle, Kuzey Kürdistan'la ilgili informatif bilgilendirmeyi bir diğer informasyon sayımızda vereceğiz. Bu arada belirtmek gerekir ki, her davranışın altında bir şeyler aramak, her düşünceye karşı kuşkucu

tavırlar geliştirmek, esasen kendine güvensizliğin bir ürünüdür. Elbette ki, dergimiz kendi kaynaklarına dayanarak siyasi güçler ve gruplar hakkında belirleme yapabilir. Biz, bilgi aktarmada, nesnel bilgilendirme de, --yapılması mümkün olan-- hataları en aza indirmek, mümkün olduğu kadar eksiksiz bilgi aktarmaktan yanayız. Doğru olan da budur. Bunun yanında, eleştiri ve değerlendirmeler de elbette yapılacak. Esasen Kürdistan Komünist Partisi'nin bir düşünce olarak bile ortaya çıkması, diğer siyasal güçlere, siyasal, ideolojik ve örgütsel bir eleştiri demektir. Var olan yapıda komünist siyasetin, komünist ideolojinin ve komünist örgütlenmenin olmadığının ifadesidir. Bu nedenle, gerekli eleştiri ve değerlendirmeler yapılacak. Bunun önkoşulu, çıkış bildirisinde ana başlıkları verilen temel konuların yayınlanmasıdır. Çünkü, eleştiri ve değerlendirmeler, bu temel konularda ortaya konulacak düşüncelere dayalı olacaktır. Bunu muhtemelen 7. sayıdan sonra yapabileceğimizi umuyoruz.

İRAN

Şahlığın yıkılışından sonra İran'da diğer toplumsal muhalefet ile beraber, Kürdistan'da da ulusal hareket birdenbire boyutlandı. Homeyni'nin işbaşına gelişinden bu yana gerek iç kargaşalıklar ve gerekse İran-Irak savaşına rağmen, İran Devleti ile Kürt hareketi arasındaki silahlı çatışma ardi arkası kesilmeden devam etti.

Savaş alanının etkin siyasi gücü şüphesiz, İran Kürdistan Demokrat Partisi'dir. KDP kadar etkin bir diğer örgüt ise, Komela Şoresgerên Zehmetkeşên Kurdistan/Kürdistan Devrimci Emekçiler Örgütü ve ya kısa adıyla Komela'dır. Halkın Fedaileri'nin Kürdistan Seksiyonu da etkin güçler arasında yer almaktadır.

Gerek İran KDP ve gerekse İran Komela hakkında bu informasyon bülteninde planlanan bilgileri veremedik. Bunu, daha sonra yayınlanacak ikinci informasyon bülteninde yapabilmeyi umuyoruz. Aldığımız son haberlere göre, Komela, kabul edilen bir siyasi program ile partileşti ve İran Komünist Partisi adını aldı. Bu programı, dergimizin normal sayıları arasında vereceğiz. Muhtemelen 7.sayıda --Türkçe metnin basılan Farsça metin ile olan karşılaştırması biterse-- okuyucu bu programı Türkçeden okuma imkanı bulabilecek.

GÜNEY KÜRDİSTAN/IRAK

KOMELA MARKSİST-LENİNİST

KML'nin Dış İlişkiler Bürosu'ndan bir yetkili anlatıyor:

"Biz genel olarak Kürdistan'daki tüm marksist-leninist çizgilerle yakın ve geniş ilişkilerden yanayız. Hareketimiz, 1970'den bu yana Kürdistan'da faaliyet göstermektedir. Marksist-Leninist bir hareket olma iddiası taşıdığımız için, ML'nin Irak'taki gelişmesinden biraz söz etmek istiyorum. Irak'da ML fikirleri Komela'nın oluşmasından önce de vardı. Bundan kasdım, Irak Kürdistanı'dır.

IKP'nin kuruluşu içinde bir çok Kürt de yer almıştı. 1945'de esas itibariyle iki temel çizgi tartışılmaktaydı: bunlardan biri, Kürdistanlı komünistler bağımsız bir parti kurmalıydılar, ikincisi ise, Kürdistanlı komünistler, IKP içinde çalışmalıydılar.

1945 ya da 46'da "Devrim Partisi" kuruldu. Bu partiyi Kürdistan'da IKP oluşturmuştu. Devrim Partisi, daha sonra kendisini feshederek IKP'ye katıldı. IKP içinde Kürdistanlı komünistlerin sayısı günbegün çoğaldı. Kürtler, zaman zaman parti sekreterliğine kadar yükseldiler. IKP, kendi içindeki Kürt unsurların baskısı ile 1952'de Misak'ı çıkardı. 1956 Kongresinde ulusların kendilerini tayin hakkı-

nı onayladı. 1960'da Kürdistan için bir örgüt kurdu. Örgütün adı, Türkçeye şöyle çevrilebilir: IKP-Kürdistan parçası, Arapçası İklım Kürdistan'dı. Bu durum, Kürt sorununun Irak'da özel bir önem taşıdığı'nın kabul edilmesiydi. Ne var ki, Iraklı marksistler bu durumu muhtevasına uygun olarak görüp, kavramadılar. IKP içindeki Kürt unsurların ise, izledikleri bir çizgi vardı. Ve bu çizginin merkezinde de ulusal sorun durmaktaydı.

1956'da IKP'den bir grup Kürt unsur ayrılarak KDP'ye geçtiler. Tabi bu bir olumsuzluktu. Çünkü, bu unsurlar Kürdistan Komünist Partisi'nin çekirdeğini oluşturabiliyorlardı. Ayrıca, Iraklı tüm devrimciler Kürdistan için bağımsız bir komünist örgütlenmeyi tartışmaktaydılar. Bu tartışmalar, 1945'den 1960'a kadar devam edegelmıştır.

KDP, 1946'da ulusal bir örgütlenme olarak kuruldu. Ağalar, burjuvalar, köylüler ve aydınlar KDP içinde yer almışlardı. Parti bu nedenle ve içindeki eğilimlere uygun olarak bir sağa, bir sola gidip geliyordu. 1958-1959'da Hamza Abdullah sekreter olduğu zaman, sol ağırlıktaydı. O dönemde, KDP'li bir kısım unsur bir parti

okulu açıp, komünist kadrolar yetiştirmeyi tartışıyorlardı. Daha sonra Barzani bunları partiden tardı etti(uzaklaştırdı).

1961'de Güney Kürdistan ihtilali başladığında parti içinde iki eğilim vardı. Bunlardan biri, parti çerçevesinde düşünen aydınlar ve ikincisi de, aşiretçi eğilimdi. Barzani, kendi çevresini toparlayıp Behdinan bölgesine çekildi. O, örgütlü harekete karşıydı. Barzani, parti başkanı idi, fakat Behdinan'da parti örgütlenmesi yapılmadı.

1964'de kriz başgösterdi. Bölünme oldu. Parti bir yandı, Barzani diğer yan. Parti yanlısı tarafın liderliğini İbrahim Ahmet, Celal Talabani, Ömer Debabe, Nuri Şaveys, Zemihi yapıyorlardı. Bunlar tasviye e diler. Partinin siyasal kadroları Talabanilerin elindeydi, askeri güç ise, Barzani'nin hakimiyeti altındaydı. Çatışma oldu ve Talabaniler Tahran'a gittiler. Onlar İran'da iken bazı güçler araya girerek anlaşmalarını sağladılar. Barzani, siyasal faaliyetlere katılmamaları şartı ile Kürdistan'a dönmelerine izin verdi. Daha sonra Talabaniler hükümetle ilişkiler kurdular. Şehirlere yerleştiler. 1966'da hükümetin yardımı ile Barzani'ye karşı savaş açtılar. Tabi KDP adına. Bu olaylardan sonra Barzani'nin itibarı arttı. (Bu konularla ilgili ayrıntılı bilgi Komal Yayınevi'nin Irak Kürt Halk Hareketi ve Baas İrkçılığı isimli kitabı ile, Rızgariya Kurdistan'ın değişik sayılarında ayrıntıları ile var)

1966-70 arası bir çok genç Talabani ve İbrahim Ahmet'e karşı muhalefete başladılar. Muhalefet güçlü idi. Gençler, sol eğilimli idiler. Daha radikal tavırlar geliştirmekten yanaydılar. Gençlere göre, Barzani Kürt feodallerinin temsilcisi idi. İran ve İsrail ile ilişkiler kurmuştu. İbrahim Ahmet ise, Kürt küçük burjuvazisini temsil etmekteydi. Gençlik, her iki eğilime karşı da eleştireci bir tavır geliştirdi. O zamanlar, örgütsel yapıları eğitim grupları düze-

yindeydi. Giderek çoğaldılar. KDP tabanında etkinlikleri arttı. Bu arada 11 Mart 1970 deklerasyonu çıktı. Bu dönemde devrimci muhalefet Talabani'nin başını çektiği KDP'nin lağvedilmesini istiyordu. Marksistler ayrı bir parti içinde örgütlenmeliydiler. Burjuva unsurlar ise, Barzani'nin yanında savaşıacaklardı. 1970 de Talabani'nin başını çektiği KDP lağvedildi. 12 kişi partinin lağvedilmesine karşı idiler. İbrahim Ahmet ve Kemal Fuat bunların içindeydiler. Lağvedilen partinin taraftarları, Barzani'ye katıldılar. Daha sonra Komela'yı oluşturacak ögeler de taktik nedenlerle tek tek parti içinde yer aldılar.

1970'de Komela illegal olarak kuruldu. Komela'nın liderliğini Şehap Şeyh Nuri yapmaktaydı. Ş.Nuri, İKPiçinde çalışmış ve Talabani yanlısı KDP'den geliyordu.

Komela daha çok öğrenci ve aydınlar arasında faaliyetlerini derinleştirdi. Ala Sor/Kızıl Bayrak isimli bir gazete çıkardı ve gazete 3 sayı yayın yapabildi.

Bu gelişmeler sırasında, İran'dan bir grup devrimci Irak'a gelmişti. Bunlar, Sazumana İnkılabi Parti Komünisti İran grubunun elemanlarıydılar. Maocuydular. İran'da silahlı mücadeleye hazırlanıyordu. Bu nedenle askeri eğitim yapmaktaydılar. İsmail Şerifzade'nin de içinde bulunduğu bu grup İran KDP içinde çalışmaktaydılar. O dönemde İran'da ve Kürdistan bölgesinde bazı eylemleri de oldu. (1968-73) Bunlar, yaklaşık 40 kişiydiler. 2 ya da 3 yıl Irak'da kaldılar. Kürtçe öğrendiler. Marks, Lenin ve Mao'nun görüşleri içinde yoğun seminerler veriyorlardı. Bunlar, ideolojik olarak Komela'yı etkilediler. Bunun tabii sonucu olarak Komela Marks, Lenin ve özellikle de Maocu düşüncelere doğru kaydı. 1976'da Komela Maoculuğu terk ederek bağımsız marksist bir harel olduğunu duyurdu.

Bütün uluslararası ideolojik çizgilere karşı eleştirici bir tavır aldı.

1975 yenilgisinden sonra Komela'nın faaliyetleri artmıştı. En azından Barzani'nin etkileyici durumu ortadan kalmıştı. Çünkü, daha önce Barzani, Komela'yı sıkıştırıyordu. Örneğin 1975'de Parastın/KDP gizli haber alma servisi Ömer Şeyh Ali'yi tutuklamış, ancak örgütü ortaya çıkarmadığı için bırakmıştı.

KYB ise, 1975'de kurulmuştu. KYB, yarı cephe bir örgüttü. Komela'ya resmi düzeyde çağrı yaptılar. Komela, KYB'nin programını inceledi ve 1975'in muhtemelen Haziran sonunda KYB'ye katıldı.

1975 sonunda, Aralık ayında Komela'nın merkez kadroları Irak hükümeti tarafından ortaya çıkarıldı. Deşifre oldular. Çalışma şartları daraldı. Bu nedenle İran ve Türkiye üzerinden Ortadoğu'ya çıkma-ya çalıştılar. Ancak, bu arkadaşlarımız İran'da yakalandılar. Ocak 1976'da İran bu arkadaşlarımızı Irak'a teslim etti. Şehap Şeyh Nuri'nin içinde bulunduğu 7 merkez kadrodan 3'ü idam edildi, 4'ü ise, ömür boyu hapse mahkûm edildiler. Aynı dönemde Komela'nın yüzlerce kadro militanı yakalandı. Ağır cezalara çarptırılan arkadaşlarımız 1976 genel affı ile çıktılar.

Şehap Şey Nuri ve diğer 6 kişininin yakalanmasından sonra ileri kadrolar geçici bir merkez komitesi oluşturdu. Hareketin liderliğini Aram üstlendi. Bu geçici merkez komitesi, 1976'da silahlı bir mücadeleyi örgütleme faaliyetini sürdürdüler. Oldukça başarılı bir çalışma yürüttüler. Bu çalışmanın önemi büyüktü. Çünkü, halkın Komela'ya karşı olan güveni hasarsız kalmıştı.

Bir ay kadar sonra KYB de askeri faaliyetlere başladı. KYB'nin Ortadoğu'dan Behdinan bölgesine gönderdiği peşmergelerin çoğunluğunu Komelacılar oluştur-

maktaydı. Askeri faaliyetler yoğunluk kazandı ve 1977'de Talabani ile beraber KYB Kürdistan'a geldiler.

1979 affından yararlanan arkadaşlarımız da gelerek askeri faaliyetlere katıldılar. Ayrıca, KYB içinde tartışmalar yoğunlaştı. Mesela, Eli Eskeri, "Ben şeyhim, Komela komünisttir" diyebiliyordu. Bir cephe, ya da birlik içinde değişik siyasi ideolojik eğilimlerin olması elbetteki tabiidir.

Yeni gelen arkadaşların da katılımıyla geniş toplantılar yapıldı. MK yeniden seçildi. Hareketimiz gelişti. Güçlendi.

1.Konferansı 1981 Mayıs'ında yaptık. Bu konferans, ML çizgiyi tesbit etti. Troçkizme ve Avrupa komünizmine karşı tavır belirledi. Sosyalist devletlerle dostluğu temel aldı. Bu konferans, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını, Kürdistan'da bağımsız birleşmiş Kürdistan olarak yorumladı ve amaç olarak önüne sosyalizmi koydu.

Komela, bugün merkezi komünist partiyi mümkün görmüyor. Bölünmeler göz önüne alınarak her parçada ayrı komünist parti örgütlenmesini istiyor. Bunlar ileride merkezi bir partiyi oluşturabilirler."

—İleride merkezi komünist parti kurulabilir diyorsunuz. Bu ne zaman olabilir. Mesela bağımsızlık mücadelesi içinde mi, ondan önce mi, sonra mı?

—"Biz parçalardaki komünist hareketler arasında ilişkiler gelişmeli diyoruz. Bu ilişkilerin olgunlaşma düzeyi merkezi partinin oluşmasına işarettir. Zamanı kestirmek mümkün değil. Bağımsızlık mücadelesinin öncesinde de olabilir, sonrasında da. Bu, esasen hareketlerin gelişme çizgisine bağlıdır. Ayrıca Kuzey Kürdistan'da(TC) pek çok örgüt kendisine ML diyor. Biz bunlara genel olarak dostluktemelinde bakıyoruz. Ama, bu gruplar tek bir ya-

piya kavuşurlarsa, bu bizi çok sevindirir.

İran Komelası ile yakın ve köklü ilişkilerimiz var. Onların bir bölümü "biz İran soluyuz" diyorlar. Ancak unsurlarının çoğunluğu Kürdistanı düşünüyorlar. Biz, bu yoldaşların İran Komelası'ndan kopmasını istemiyoruz. Onların parçalanması yerine ikna ile istenen düzeylere gelmeleri elbette ki daha olumlu sonuçlar getirecektir. Öte yandan birden çok ML grubun oluşması pek kötü değildir. Bu grupların faaliyetleri bir yanı ile merkezi partiye hizmet eder. 1900'lerin Rusyası'nda böyle olmuştur."

—Şimdiye kadar çıkardığınız yayınlar?

—"Ala Sor/Kızıl Bayrak, 3 sayı

Ala Şoreş/Devrim Bayrağı, 1976'da 2 sayı.

Komela, merkezi yayın 1977'de 9 sayı Kürdistan'da Öncü Örgütün Oluşması, Kitap.

Kürt Halkı İçin Bağımsız Bir Komünist Partisi Niçin Gereklidir, bir kadro tarafından yazıldı, kitap halinde basıldı.

Yayınlarmız genel olarak bunlardır. Halen Kürdistan'da yayınlar yapılmakta ve fakat elimize ulaşmamaktadır. Yaklaşık 13-14 aydır ilişki kanalları tıkanmış durumda.(Mart 83).

Devam edeyim. 1982 Ağustosunda 2. Konferans yapıldı. Bu konferans, Komela'nın siyasi programını çıkardı. Ayrıca konferansın en önemli kararlarından biri de şuydu: Komela Kürdistan Komünist Partisi'nin oluşumu için çalışır.

Bugün KYB'nin gücünün büyük bölümünü Komela teşkil ediyor. Özellikle şehirlerde Komela oldukça güçlüdür. 76'dan bu yana 900 civarında militanımız idam edilmiştir. 2000'e yakın militan hapislerdedir.

Son olarak şunu da belirtiyim: Komela, KYB'den ayrı faaliyet sürdürme kararında

dır. KYB yarı cephe bir örgüttür. Biz parti yaratmayı istiyoruz. "

—Komela'nın temel tesbitlerini de özetlemek mümkün mü?

—"Tabii. Klasik sömürgecilik çerçevesinde Irak'a bakarsak şunları görüyoruz. İngilizler Irak'ı işgal ettiler. Arap halkı İngilizlere karşı savaştı. Kürdistan'da Şeyh Mahmut direndi. İngilizler, Irak'ı ele geçirdiler. Bu aynı zamanda Kürdistan'ın bir bölümünün de işgal edilmesi demektir. Sykes-Picot anlaşması bu emperyalist paylaşımın gizli planlarını içeriyordu. 1937'de Irak Devleti kuruldu. 1958'de İngilizler Irak'dan çekildiler. Irak'da ulusal bir iktidar oluştu. Bunların anayasası şöyle diyordu: "Irak, Arap ve Kürtlerden oluşan bir ülkedir. Bu milliyetlerin kanun önünde hak ve görevleri eşittir."

Biz, bu ve benzeri nedenlerle, Irak için klasik anlamda sömürgeci devlet tanımını kullanmıyoruz. Sömürgeye benzer bir kavram olan Semi Koloni kavramını kullanıyoruz. Irak, emperyalizme bağımlıdır. Onun için sömürgeci değildir diyoruz. Emperyalizm, hem Irak'ı, hem de Kürdistan'ı sömürüyor. Bu nedenle Kürdistan için Semi Koloni (sömürgeye benzer) kavramını kullanıyoruz.

Üretim biçimine gelince, feodal yapı duruyor. Kapitalizm yeni yeni oluşuyor. Feodalizm egemendir.(2.Konferans, kapitalizmin egemen olduğunu vurguladı.)

Sınıfların mevzilenmesinde, küçük burjuvazinin yeri büyüktür. Küçük burjuvazi çoğunluktadır. Proletarya yeni yeni ortaya çıkıyor. Oluşmuştur, ancak zayıftır. Feodaller ise, burjuvalaşmaktadır.

Mücadele alanında, iki çelişme belirleyicidir. Bunlar, ulusal ve sınıfsal çelişmelerdir. Bugünkü aşama ulusal kurtuluş aşamasıdır. Bu aşamada sınıf mücadelesi yavaş yavaş bir seyir izliyor. Ulusal güçlerle ittifak

YEKİTİYA NİŞTİMANİ KURDİSTAN

Türkçeye "Kürdistan Yurtsever Birliği" olarak çevrilebilen bu yazıda da KYB olarak kullanacağımız yarı cephe niteliğinde olduğu belirtilen bu siyasal gücün Ortadoğu'daki üst düzey yetkililerinden biri anlatıyor:

"1975 Mart'ında Barzani hareketinin yenilgisinden sonra Irak Kürdistanı'nda bir otorite boşluğu doğdu. 1980 Konferansı'nda ismini değiştirerek Komela Marksist-Leninist ismini alan Komela Renceredani Kurdistan örgütü dışında silahlarını bırakmayan bir grup vardı. Bunlar, Kürdistan Demokrat Partisi (KDP) ve Celalilerden oluşuyordu. Bunlar, Kürdistan'da direnmeyi öneriyorlardı. Grubun başını Eli Eskeri

büyük önem taşıyor. Cephe için şu ilkelere öne sürüyoruz: İlerici burjuvazi ile ve diğer sınıfların örgütleri ile demokratça ilişkiler kurulmalı, şiddete baş vurulmamalı. Bu özellikleri taşıyan örgütlerle askeri güçlerimizi birleştirebiliriz, ama, siyasi bir birlik yapamayız.

İçinden geçtiğimiz süreçte, Irak için demokrasi, Kürdistan için otonomi şiarını benimsiyoruz. Bu şartlara göre, bağımsızlık talebi olarak ortaya çıkabilir. Önümüzdeki devrimin karakterini ulusal demokratik devrim olarak tesbit ediyoruz.

Proletarya partisi önderliğinde cephe anlayışını doğru buluyoruz. Ancak, önderlik maddidir. Biz henüz marksist bir parti değiliz. Marksist bir hareketiz. Kürdistan da marksist bir parti oluşturmak esas görevimizdir. Bugün içinde yaşadığımız parçada mücadele içinde yer alarak görevlerimizi yerine getirmeye çalışıyoruz.

Irak Devleti'ne kompradör burjuvazi egemendir. Devlet biçimi, 1975'ten bu yana faşistleşti. Bugün, Irak Devleti faşist bir devlettir.

Enternasyonalizme gelince, bugün dünya komünist hareketinde birden çok eğilim oluşmuştur. Her eğilimin kendi yapılanması içinde olumlu yanları da var, olumsuz yanları da. Biz, bir eğilimin, ya da çizginin takisi olmak istemiyoruz.

Temel düşüncelerimizden biri, dünya düzeyinde komünistlerin birliğidir. Bu anlamda, marksizmin temel tezlerinden sapmayan tüm güçleri dost olarak görüyoruz. Mesela, Sovyetler Birliği'nin barış anlayışı ve girişimleri marksizmden tam bir sapma değildir. Buna karşılık Avrupa komünizmi proletarya diktatörlüğünü reddediyor.

Kürdistan proletaryasının mücadelesi, dünya proletaryasının mücadelesi ile biridir. Biz, üç devrimci bileşene inanıyoruz, bunlar, sömürge ve bağımlı halkların ulusal kurtuluş mücadeleleri, kapitalist ülkeler işçi sınıfı hareketi ve sosyalist devletlerdir.

—Bugünkü durum ve alternatifler hakkında neler söyleyebilirsiniz?

—"Her parçadaki komünistlerin, kendi parçalarında proletaryanın öz örgütünü yaratarak önderliği burjuvazinin elinden almaları gerekli. Bu partiler daha sonra tek bir merkezi parti içinde birleşmeli. Her parça kurtuluş için çalışmalı, parçalar arasındaki dayanışma, giderek birlikte çalışmaya yönelmeli."(1)

(1)-Bu görüşler Mart 1983'e kadar olan dönemi içermektedir.

ve Resul Mament çekiyordu. Ömer Deba-be, Dr.Halit, Celalilerden, Resul Mament KDP'den idi. Bu dönemde Celal Talabani de dışarda bulunuyordu. KDP'nin dış ilişkiler bölümünde çalışıyordu. Celal Talabani'nin görüşü şu idi: "Örgüt yoktur, gruplar vardır. Bu gruplar ne tek başlarına parti olabilirler ve ne de kurtuluşu örgütleyebilirler. Bu gruplar bir araya gelerek, yeni bir savaş örgütü oluşturmalıdır. Bu örgüt, anti-emperyalist, gericiliğe karşı bir nitelik taşımalıdır. Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi şiarını benimsemelidirler." Talabani'nin görüşleri özetle bunlardı.

Komela, 1970'de aydınlar ve öğrenciler içinde oluştu. Gizli çalışıyordu. KDP'nin ve daha ziyade Celalilerin içinde yer alıyordu. Ancak her ikisine de karşı eleştirci idi. Celal'ın kendisi de hareket içinde illegal olarak Komela'yı teşvik ediyordu.

KYB, 1975 Mayıs'ında oluşturuldu. Ortak komite, Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi şiarını benimsedi. Ezen ulus devrimcileri ile ittifak önerisi kabul edildi. Ortak Komite, dışarıdaki tüm anti-emperyalist ve gericiliğe karşı gruplarla dayanışma ve birlikteliği savunuyordu. KYB cepheye benzer, yarı cephe biçiminde bir örgüttü. İdeal bir çerçeveye idi. KYB içinde arınan ve bilurlaşan bazı siyasal güçler öncü olabilir ve halkın desteğini kazanabilirdi.

KYB, diktatörlüğe karşı silahlı mücadeleyi esas alıyordu. Kürdistan'ı ilhak ve işgal edilmiş bir ülke olarak değerlendiriyordu. Mevcut durumda, Kürdistan'da yarı feodal, yarı sömürge üretim ilişkileri egemendir. Yalnız Komela 2. Konferans'ında Kürdistan'da kapitalizmin egemen olduğu tesbitini yapmıştır. Irak Kürdistanı'nda sömürgeci tasarruflar vardır, fakat Irak Devleti sömürgeci değildir diyoruz.

1975'de KYB'nin ilk kuruluş bildirisi

yayınlandıktan sonra, Komela, KYB'ne iltihak etti. Bundan 2, 3 ay sonra, Dr. Halit, KYB'ne katılmayı önerdi. KYB ise, şu öneriyi yaptı: "Dünyada sosyal demokrat hareket vardır, bu ibareyi kaldırın. Kürdistan sosyalist hareketi olarak isim değiştirin". Dr. Halit ve grubu bu öneriyi kabul ettiler ve isim değiştirdiler. KYB'ne, Kürdistan Sosyalist Hareketi olarak katıldılar. Bu katılımdan sonra, KYB, bütün gruplara açık bir örgütlenme çizgisi izledi.

1976'da Komela, az miktarda silahlı bir güçle dağlara çıktı. Orta doğu'ya gelen peşmergelerden 37 kişi seçerek Kürdistan'a gönderdik. (Ağustos 1976). Sosyalist Hareket de bu dönemde dağlara çekildi. Yenilgiden bir yıl sonra böylece askeri faaliyetlere başladık. KYB'nin askeri gücü o dönemde takriben 150-200 kişi idi. Gerilla timleri biçiminde örgütlenmişti ve silahlı ajitasyon sürdürüyordu. Bu faaliyetlerin başlamasından bir süre sonra (yaklaşık 1 yıl sonra) silahlı güçlerin sayısı bine ulaştı. İnsan ögesi vardı, ama silahımız yoktu. Dışarıdan silah bulmak zorundaydık. Fakat silahları Kürdistan'a sokacak yol yoktu. Behdinin mıntikasını Geçici Komite tutmuştu. Yol vermiyordu.

Bu dönemde GK'ye dayanışma için talepte bulunduk. İbrahim Ahmet Tahran'da idi. O'nun aracılığıyla görüşme talebinde bulunduk. Barzani kabul etmedi. GK'den herhangi bir yakınlaşma eğilimi yoktu. Ayrıca Ortadoğu'dan gönderilen 37 peşmerge öldürülmüştü. Bu nedenle açık

tavır içine girdik. Bu öldürme olayından sonra, bazı unsurlar arabuluculuk yaptılar. Bunlardan bazılarını biz organize ettik. 1977'de Mesut Barzani Şam'a geldi. O zaman bir antlaşma yapıldı. Anlaşma, tarafların bir birlerine karşı silahlı saldırılarını ortadan kaldırmayı ve askeri faaliyetlerde ortak davranmayı içeriyordu.

Ortadoğu'da ve Kürdistan'da iki komite oluşturuldu. Behdinan Komitesi, Kuzey Kürdistan'da(TC) bulunuyordu. Peşmerge-lerin öldürülme olayını araştırmak için de bir komisyon oluşturduk. Bu komisyonda bir kişi KYB'den, bir kişi GK'den ve bir kişi de Irak Baas Cemaatı'ndan olmak üzere üç kişi bulunuyordu. Mesut Barzani, öldürme olayı ile ilgili olarak bilgi sahibi olmadığını söylüyordu. Komisyon, Kuzey Kürdistan'da(TC) 15 gün çalıştı. Olayla ilgili olarak bilgisine baş vurulacak bir tek genç sağ kalmıştı. Bu genci Ortadoğu'ya getirip bilgisine baş vurmak istiyorduk. Avrupa'ya tedavi için göndermek istiyorduk. Yaralıydı. GK, —bundan sonra KDP olarak geçecek— kabul etmiyordu. Olayla ilgili olarak K.Sencari ve C.Namık ile görüştük. Bize bilgi vermediler. "E.Enter ile görüşün" dediler. E.Enter geldi. Olayı sorduk. "Peşmergeleri niçin öldürdünüz?" dedik. E.Enter: "Kürdistan halkı adına öldürdük" dedi. "Dört parçadaki Kürt halkı bunu böyle istiyordu" dedi. Bu nedenle araştırmadan vazgeçerek, Ortadoğu'ya döndük. Çünkü, olayı KDP'nin yaptığı böylece açıklık kazanmış oluyordu. Olayın son iki tanığı da Ortadoğu'ya geldi. Sorgulamaları yapıldı. KDP'nin olayla ilgisi bizim açımızdan kesinleşmişti. Ortadoğu'da ortak komitenin çalışmaları sürerken Hasan Hoşnav ile birlikte 12 kişi daha öldürüldü. Bu olaydan sonra artık ittifak şartları ortadan kalktı. KDP, Behdinan bölgesine çıkartma yapmak kararı aldı ve Şemdinli olayı da bu yüzden çıktı. Şemdinli olayından sonra gücümüz kırıldı. Zayıfladık. Ancak, bu dönemde İran'da Şah'a karşı muhalefet yükseliyordu. Şah'ın yıkılışından sonra biz de yıkımdan daha güçlü olarak çıktık.

İran'dan kan alabilmek için, İran Kürtleri ile, İran yön ni arasındaki ilişkilerin yumuşamasını istiyorduk. Bu ilişkilerde

aracılık yaptık. İran Kürdistanı ile ilişki-lerimiz stratejik önem taşıyordu. İran ile olan ilişkiler ise, taktik bir sorundu. Aracı olma rolünü bu nedenle üstlendik. Silahların geçirilmesinde bir köprü oluşturmak istiyorduk. İran Hükümeti bunu bize sağlamıyordu. Barzaniler ise, bunun tersine İran ile iyi ilişkiler içindeydiler ve bizimle savaşıyorlardı. Buna rağmen KDP ile savaştan yana değildik. (...)nin aracılığı ile 1982 Temmuz'unda karşılıklı silahları geçirmek için bir anlaşma yaptık. Bu anlaşmanın şartları şunlardı: 1-KDP, İran'da ki güçlerini çekecek, 2-İran Kürtleri ile savaştan yana değilmeyecek, 3-Savaş, Irak Hükümetine karşı yönelmelidir.

Ancak, anlaşmadan sonra KDP, İran KDP'ye saldırdı. Güçlerini İran'dan çekmedi. Bizim güçlerimizi Behdinan'a sokmadı. Biz ise, onların Soran bölgesine geçmesini sağladık. Son Trablus Anlaşması'ndan sonra da (Şubat 1983) KDP, yine İran Pasdarları ile beraber merkezi üslerimize saldırdı."

KYB'nin Ortadoğu yetkilisi, Irak ve Güney Kürdistan(İrak Kürdistanı) ile ilgili olarak da şu açıklamaları yapıyor:

"...İrak Kürdistanı'ndaki Saddam yönetiminin baskısı ve zulmü TC hükümetlerinden daha az değildir. Biz, bir an önce bu yönetimin devrilmesinden yanayız. Bunu da hiç bir güç mevcut durumda tek başına yapamaz. Ancak, bütün güçlerin siyasal ve askeri birliği Saddam yönetimini devirebilir. Bu inancı taşıyoruz. Irak-İran savaşı bu tesbite somut şartlar hazırladı. Birlik daha da önem kazandı. Ancak, İran hükümetinin tavri olumsuz. Onlar, Irak'ta ki demokratik güçlerle dayanışma yerine kendi askeri güçleri ile şiiilere dayanarak Saddam'ı devirmeyi tercih ediyorlar. Biz ise, savaştan Irak ya da İran lehine çözüm-lenmesine karşıyız. Alandaki demokratik güçler kendi kaderlerini tayin etmelidirler

Irak yönetiminin devrilmesinde dış güçlerle sonucu belirsiz ilişkiler belirleyici değildir. Bu anlamda, Trablus'da 19 siyasetin bir araya gelmesini olumlu bulduk. Biz de bunun içinde yer aldık. KDP'nin son saldırısı üzerine bu güçlere bir momerandum sunduk. Diğer siyasi güçlerden istediğimiz de KDP üzerinde baskı unsuru olarak, çatışmaların son bulmasına yardımcı olmalarıdır."

Yetkili, Trablus'da oluşturulan birlik ile KYB ve KDP etrafında oluşan iki cephe (CWKD ve CUD) hakkında şu açıklamaları yapıyor:

"Irak yönetimi demogoji ve iki yüzlü politik ayak oyunları ile iktidara geldi. Saddam taraftarları öncelikle ordu içinde örgütlendiler. 17 Temmuz 1968'de bir askeri cunta ile iş başına geldiler ve Abdulkerim Kasım devrildi. Askeri istihbarat içinde yoğun bir örgütlenmeleri vardı. O dönemde KDP ile ilişkileri yoktu. Celal Talabani ise, bu güçlerle ilişki içindeydi. Irak Komünist Partisi'nde (IKP) bu güçlerle ilişki içinde idi. Cuntacıların IKP içinde ayrı bir grup olan Eziz El-Hac ile ise, ilişkileri yoktu. Burjuva partileri ve dini cemaatlerle de iyi ilişkiler içinde değildiler. Bunları, İngiliz emperyalizminin işbirlikçileri olarak suçluyorlardı. Cuntacılar, sosyalist ülkelerle işbirliğini geliştirdiler ve güçlendirdiler. Nasırcıları ve Irak'taki ulusal demokratik nitelikli ilerici güçleri tasviye ettiler. Bütün muhalefeti devre dışı bıraktılar. 11 Mart deklarasyonundan sonra, —Hasan El-Bekr yönetiminin Kürdistan'a otonomi vermeyi kabul ve ilan ettiği deklarasyon— Celal ve KDP anlaştılar. Komela, illegal olarak varlığını sürdürüyordu. 1974 savaşında, IKP, BAAS'ın yanında yer aldı. Celali ve KDP anlaşması nedeni ile Celaliler savaşın içinde idiler. Celalilerden Mella Abdullah İsmail isminde bir zatın önderlik ettiği bir grup bizden ayrılarak BAAS'

ın yanında yer aldı. Bu kişi, şimdi de Saddam'ın hükümetinde bakandır. Saddam Hükümeti, KDP yerine Aziz Akravi cemaatını, Talabani grubu yerine ise, Mella Abdullah cemaatını resmi olarak tanıyordu. Böylece Aziz Akravi, Mella Abdullah ve IKP, BAAS cephesinin içinde yer aldılar. İbrahim Allewi önderliğinde IKP'li bir grup ise, KDP ile dağda kaldılar. 1974'de Suriye yanlısı BAAS, IKP muhalefeti İbrahim Allewi ile birlikte bir cephe oluşturular. KDP'yi bu cepheye çağırdılar. KDP girmedi. 1975'de KYB ise, bu cepheye girdi. Bu dönemde IKP muhalefeti İbrahim Allewi grubu içinde bir bölünme oldu. İbrahim Allewi, bu bölünmeden dolayı Talabani'yi suçluyordu. Bölünmede içinde yoğun olarak Kürtlerin bulunduğu grup KYB içinde yer almak istiyordu. Bu gerçekleşmedi ve dağıldılar. Nasırcılar, İbrahim Allewi ve Suriye yanlısı BAAS cephesi böylece oluştu.

Daha sonra, KDP bu cepheye girme faaliyetlerine başladı. Tecemmü(örgütsel dayanışma veya cepheye benzer bir örgüt biçimidir ve sözü edilen örgütler kendilerini bu isimle adlandırmaktadırlar.) bunlar, KDP'nin emperyalizm ve bağlantıları ile ilişkisini kesmesini istiyorlardı.

Irak hükümeti, bütün muhalefeti tasviye ettiğine ikna olduğu 1977-78 döneminde IKP'ye saldırdı. IKP, dayanamadı ve ülke dışına çıktı. Ortadoğu'da ilişkiler gerginleşti. Çünkü, Tecemmü, IKP'nin daha önce BAAS ile kurduğu ilişkiden ötürü özeleştirme istiyordu. IKP, özeleştirme yapmadı. Halen de bunu yapmış değil.

Saddam, muhalefet ile giriştiği mücadeleyi, iktidar içi mücadeleye de çevirdi ve Hasan El-Bekr'i devre dışı bırakarak tek başına iktidara geldi. Bu dönem boyunca emperyalist devletlerle ilişkiler kurdu, geliştirdi. Sosyalist devletlerle olan ilişkileri

zayıfladı. İthalat ve ihracat özel sektöre devredildi. Savaşın sonra bunalım başladı ve Irak, 80 milyar dolar borç almak durumuna düştü.

Irak-İran savaşı başlayınca, Tecemmü, cephe kurma çalışmalarını yoğunlaştırdı. IKP ve IKSP (Irak Kürditanı Sosyalist Partisi-Dr.Mahmut Osman grubu) ile, Tecemmü'nün bazı sorunlarda anlaşmazlıkları vardı. Anlaşmazlıkların kilit sorunları cephenin örgütsel işleyişi ve Filistin idi. IKSP cephenin sekreterliğini almak istiyordu. IKP ise, diğer örgütlerin Filistin topraklarının özgürlüğü talebine karşılık, Filistin devleti tezini savunuyordu. Buna rağmen, Tecemmü, IKP'nin cephe içinde yer almasını ve sorunların cephe içinde çözülmesini kabullendi ve IKP'nin de katılımı ile cephe oluştu.

...12 Kasım 1980'de kuruluşu ilan edilen cephe (CWKD) de 8 örgüt yer alıyordu. Bunlar, IKP, KYB, IKSP, Türkmen Partisi, BAAS, Arap Sosyalist Hareketi, Bağımsız Demokratlar ve Irak Halk Kurtuluş Örgütü idi. CWKD'nin kuruluşundan 10-15 gün sonra CUD'un kuruluşu ilan edildi. CUD içinde KDP ile beraber IKP ve IKSP de yer alıyordu. IKP sekreteri Aziz Muhammed, arkadaşlarının bir yanlışlık yaptığını ve bunun düzeltileceğini açıkladı. Çünkü, CWKD'nin bağlayıcı protokolüne göre, cephede yer alan örgütler başka bir cephede yer alamazlardı. IKP ve IKSP ise, her iki örgütte de yer alabileceklerini ifade ediyorlardı. Bu nedenle CWKD bu iki örgütü uyardı. Bu iki örgütün tavrı değişmediği için de, üyelikleri donduruldu. Esasen, IKP ve IKSP'nin cephe içinde çalışmaları olmamıştı.

Cephe oluştuğu zaman, IKP, bir toplantıda, KDP'nin de cephede yer alması gerektiğine işaret etmişti. Bu toplantıda bizat Mam Celal olarak, bu cephede

KDP'nin yer almasına karşı olmadığını ve eğer isterlerse yer alabileceklerini belirtmişti. Nitekim, ilk dönemlerde KDP, cephe içinde yer alma çalışmaları sürdürdü. Bu çalışmaları IKP aracılığı ile yaptı. 1982 Şubatında IKP bir bildiri yayınlamak için tek cephede yer almak gerektiğini belirtti. IKP'nin bu bildirisine karşılık, CWKD, tek cephenin oluştuğunu ve IKP'nin burada çalışmalarını sürdürmesi gerektiğini açıkladı. KDP'nin İran KDP'ye saldırısı nedeni ile onunla süren ilişkiler gergindi. Hatta durdurulmuştu. Ayrıca KDHP (Kürdistan Demokratik Halk Partisi-Sami Rahman grubu) da CWKD'ye üye olmuştu.

IKP, esas itibarıyla, tek cephe çağrısı ile yeni bir oluşumda önderliği ele geçirmek istiyordu. General Hasan Nakip liderliğinde bir grup vardı. KDP ve IKSP hem bunun içinde ve hem de CUD içinde yer alıyorlardı. Bir süre öncede Iraklı dini ögeler bir örgüt oluşturmuşlardı. İran'ın müdahalesi ile Yüksek İslam Devrimi Meclisi (El Meclis ül Alaa Sewra İslami) ismini taşıyordu. Bu, bütün Iraklı örgütleri etkiledi ve harekete geçirdi.

Bize göre, Irak'da islami devlet kurulamaz. Ama islami örgütler yapılarını sürdürebilirler. Çünkü, köklü gelenekleri vardır.

Şunu da eklemek gerekli. Filistin örgütleri de Irak'da, CWKD programı üzerinde tek cephe oluşturulmasını istiyorlardı. Bölge ve dünyadaki dost güçler de aynı talepte bulunmaktaydılar. Bu nedenle CWKD ve CUD arasında bir toplantı yapıldı. Şubat başında (83). Libya'daki Arap Halk Kongresi genel bir toplantının zeminini hazırlamıştı. Çünkü, bu toplantıya bütün Irak örgütleri davetli olarak katılmışlardı. Politik kişilikleri belirleyici olan bazı yetkililerin de katılımı ile sürdürülen toplantılarda 19 örgütün bir araya

IRAK KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ

Kürdistan'ın en eski siyasal partilerinden biri olan IKDP, (yazı içinde KDP olarak geçecek) yayınları Türkçeden izleyen okuyucu için etraflı bir biçimde bilinen bir partidir. Gerek Barzani dönemi ve gerekse Geçici Komite ve sonra KDP dönemi için de yeterli döküman Türkçe olarak yayınlanmıştır. Aşağıda okuyacağınız metin, KDP lider kadrosundan İdris Barzani ile yapılan bir görüşmenin notlarıdır. Yayına esas alınacak bir görüşme düzeyinde olmadığı için, İdris Barzani'nin görüşlerini özet halinde vermeyi bilgilendirme açısından uygun gördük. Görüşme 8 Nisan 1982'de yapıldığı için o dönemle sınırlı sorunlar tartışıldı. Gelişmelerle ilgili bazı belgeler ise, bu sayımızda başka yazılarda ayrıca verilmiş bulunuyor.

gelerek "Irak'a demokrasi, Kürdistan'a otonomi" şiarı etrafında birleşmeleri böylece mümkün oldu. 25 Şubat'ta Ortadoğu'da başlayacak olan toplantıda da program görüşmeleri yapılacaktır."(1)

Yetkili, Kürdistan'ın geneli için örgütlenme konusunda ise, özetle şunları anlatıyor: "Her parçadaki örgütler cephe oluşturmalı, ezen ulus solu ile ittifak yapılmalı. Parçalardaki cepheler birbirleri ile ittifak ve dayanışma içinde olmalıdırlar."(2)

—Parçalardaki cephelerin ortak çalışmalarını nasıl bir örgütsel biçim alabilir?

—"Bunun alacağı biçim için henüz açık

İdris Barzani, İran-Irak savaşı ile ilgili görüşlerini, Kürt siyasetleri ile ilişkilerini ve genel düşüncelerini özetle şöyle anlatıyor:

"Irak-İran savaşından ötürü Saddam'ın durumu elbette ki iyi değildir. Saddam iktidar kaybedebilir. Fakat, Saddam'a muhalefet eden güçlerin durumları da iyi değil. Ne Suriye destekli sol güçler ve ne de İran destekli İslami güçler iktidara alternatif olacak durumda değiller. İslami güçlerin Hızb-ül Dava/Dava Partisi adı altında örgütlendiğini biliyorsunuz.

Ne var ki, İran saldırıları Irak'ı hayli zorluyor. Suriye, bu savaşta İran'ı destekliyor. İran yanlıları kendi aralarında cepheleştiler. Suriye yanlılarının ise, böyle bir durumları henüz yok."

İdris Barzani'nin, Yekitiya Nıştıman ve İran KDP'si ile çatışmalar konusunda düşünceleri ise, özetle şöyle:

"Celal ve Kasım Lo ile çatışmaya mecbur olduk. Sizler de aynı mücadele şartları içinde olsanız, benzer olaylarla ve belki de daha ağırları ile karşılaşabilirsiniz.

1963'de Talabani, hem Barzani ile ve hem de Baas ile ilişki içinde idi. Kim ege-

bir belirlememiz yok."

—KYB'nin tüm Kürdistan için programatik önermesi nedir?

—"...Ulusların kendi kaderini tayin hakkı. Bu da bağımsız bir Kürdistan Devleti'nin kurulmasına tekabül eder."(3)

(1)-19 örgütün anlaşması önce, IKP'nin ayrılması ile ve daha sonra, KYB ile CUD'un silahlı çatışması ile fülen dağıldı.

(2)-Komela Marksist-Leninist, 2.Konferansında dört sekreteryadan oluşan tek ve merkezi parti tesbitini yapmıştır.

(3)-Bu açıklamalar, 18 Şubat 1983 tarihi-ne kadar olan dönemi içine almaktadır.

men duruma gelirse, Celal o yana kayıyor-
du. Buna rağmen, 64'de, gelin kongreye
katılın dedik. Gelmedi. İran'a gitti. Silah
ve para aldı. Dönerse, O'nunla savaşaçağı-
mızı bildirdik. Sonra, araya bazı kimseler
girdi. Barzani'ye Talabani'yi af etmesini
söylediler. Barzani, Celal'i affetti. Bir müd-
det sonra Celal tekrar Baas'ın yanında yer
aldı.

11 Mart 1970 anlaşması ile beraber, Ce-
lal yine harekete döndü. 75'de hareketin
kırılmasından sonra gene bize düşmanlık
yaptı. İran islam devriminden sonra, biz,
Kürdistan herkese açıktır dedik. Buyrun,
Saddam'a karşı savaşın. Saddam'a karşı
savaşan herkes gelsin, yerini alsın. Bugün
yine, cepheye gelmelerini söylüyoruz.
Ama, Celal'in bize şahsi düşmanlığı var.
Ayrıca, Kürdistan'da liderlikten vazgeç-
miyor.

75 yenilgisi bizim elimizden oldu. Bu-
gün biz, gene içinde bulunduğumuz du-
rumdan kurtulmanın sorumluluğunu üst-

lenmişiz. Bugün bile Celal Saddam'a karşı
ciddi tavır alırsa, bizim O'na diyeceğimiz
bir söz yoktur.

Mesela İran ile Sovyetler'in farklı ideolo-
ji ve felsefelere dayandığını biliyoruz. An-
cak, bugün Sovyetler Birliği ile İran İslam
Cumhuriyeti emperyalizme ve siyonizme
karşı ortak tavır alıyorlar.

Kasım Lo, İran, Irak ve Türkiye Kürdis-
tan'ına büyük zararlar verdi. 75'de biz ye-
nildik. Kasım-Lo bu yenilgiden ders alma-
lıydı. Bugün Saddam, 75'in Şah'ı duru-
mundadır. Eğer İslam Cumhuriyeti ile Ka-
sım-Lo anlaşırca, elbette, yavaşta olsa bir
şeyler olur. Ama, Kasım-Lo her şeyi, sila-
hı ve parayı Sadam'dan alıyor. Oysa Sov-
yetler İran ile birliktedir. TUDEH, bizim
tavrimıza teşekkür etti. İranlı bir çok par-
ti ve örgüt bizim tavrımızı olumlu bulu-
yorlar.

Biz, Kasım-Lo ile savaşmadık. Onlar, Na-
gedeh'e giden 21 peşmergemizi yaraladı-
lar. Mehabat-Nagedeh arasında kontrol

"5 Mayıs 1983'de İran İslam Cumhuriyeti Başsavcısı, TUDEH'in
resmen kapatıldığını açıkladı. Daha sonra 18 Sovyet diplomatının
İran'dan çıkartılmasına karar verildi. Mollalar, TUDEH'i Sovyetler
Birliği gizli haberalma örgütü KGB'ye ajanlık yapmakla suçladılar.

Parti sekreteri Nurettin Keyanuri tutuklandı ve Tahran'da bir TV
yayınına çıkarıldı. Uluslararası prestije sahip olan Keyanuri, suçlama-
ları kabul etti ve Sovyetler Birliği hesabına casusluk yaparak 'devrim'e
ihanet ettiğini itiraf ett.

TUDEH, Sovyetler Birliği'nin genel tavrına uyumlu olarak Homeyni
rejimini başından itibaren desteklemişti. Kürtlere de silahlarını teslim
ederek, rejimin yanında yer almalarını öğütleyen TUDEH daha sonra
Kürt hareketine karşı açık tavr almıştı. Bu dönemde İran KDP mer-
kez komitesinden ayrılan 7 kişilik bir grup TUDEH'e katılmıştı. Aynı
dönemde Şah zamanında Sovyetler Birliği sınırında mevzilenen 16
tümenden 12'si Kürdistan ve Irak savaş alanlarına kaydırılmıştı.

TUDEH'e ve Sovyetler Birliği'ne karşı İslam Cumhuriyeti'nin bu
tavur alışı, bir yanı ile yönetimde en gerici kanadın etkinliğine bağla-
nrken, bir yanile de Sovyetler Birliği'nin son dönemde Saddam Hüse-
yin'e verdiği ağır silahlarla körfez bölgesinde Irak'ın sağladığı üstün-
lük neden gösterilmektedir.

Mayıs 83 istatistiklerine göre, bu savaşta İran'ın ölü sayısı, 210 bin,
Irak'ın ise, 60 bin olarak gösteriliyor. Savaşın körfezden, Kürdistan'a
kaydırılacağına ise, kesin gözü ile bakılıyor." Mayıs 83 tarihli gazete-
rden.

yapmaktadırlar. Bir ara yolculuk yapan bir öğrenciye soruyorlar: Nerelisin? Öğrenci, 'Irak Kürtlerindenim, Mesut'un grubundanım" diyor. Bunun üzerine o öğrenciyi, orada, kardeşinin önünde kurşuna diziyorlar. Biz buna da ses etmedik.

Şino'da bir mülteci kampımız var. Kampta 30 bin mülteci yaşıyor. Bu kampımızı bombaladılar. Biz çatışmaya girmedik. O zaman İran Kürdistan'ında ve Şino da İran KDP hükümet gibiydi. Barzani'nin mezarı açıldığında biz Kasım-Lo'ya zaman tanıdık. IKP ile IKSP (Irak Kürdistanı Sosyalist Partisi) olayı araştırsınlar dedik.

Barzani ile biz farklıyız. Barzani, yıllarca, İngilizlere, Araplara ve Türklere karşı savaştı. Barzani'nin bıraktığı akide farklıdır. Barzani'nin kutsal bir konumu vardır.

Kasım-Lo 6 milyon İran Kürdü var oldukça bizimle savaşaacağını belirtti. Biz de İran Kürtleri içinde kendi dostlarımızı bulmak ihtiyacı hisettik.

Kasım-Lo, Şino'nun devletiydi. Biz Kürdüz. Muhacırız. Kabrimiz (mezar) açılmış. Müracaat ediyoruz. Sorunu çözmesini istiyoruz. O da cevap vermek zorundadır.

Olaylar olduğunda, Barzani'nin mezarının olduğu yere iki adet doşka (uçak savar getirmişlerdi. O gün Irak'a ait iki helikopter ile bir adet Mig uçağı da mıntıkaya gelmişti. Cenazeyi çıkarıp, Irak'a vermeye çalışıyorlardı. Tabi, cenazeyi almanın Sad dam için büyük önemi vardı. Ölmüş bile olsa, Barzani'yi Irak'a götürüp, mezarını ortadan kaldırmak istiyordu.

IKP sorumlusu geldi ve önemli değildirdedi. Biz ise, Kasım-Lo sorunu çözmelidir dedik. Biz çatışmak istemiyoruz. Kasım-Lo hiç olmazsa 75 yenilgisinden ders almalıdır. Bugün biz, 75'e göre çok iyi bir yerdeyiz. Bizimle, Kasım-Lo'nun çatışması istesekde, istemesekde, düşmanın işine yarar.

İRAN

KÜRDİSTAN DEMOKRAT PARTİSİ

NE DİYOR

İran Kürdistan Demokrat Partisi, Merkez Komitesi'nin Ortadoğu'nun tüm demokrat ilerici, anti-emperyalist, parti ve örgütlerine çağrısı:

Bu çağrıda İran KDP, 36 yıldır bölgede ilerici, anti-emperyalist bir mücadele örgütü olduğunu belirterek, bölgedeki örgütlerin birbirlerini bilgilendirmelerini ve dayanışma içinde olmalarını istiyor. Buna bağlı olarak; "barzani ailesi hakkında bazı açıklamalar yapıyor. Bu ailenin kendisine Irak Kürdistan Demokrat Partisi adını taktığını ve emperyalizm ile ilişki içinde olduğunu belirtiyor. Irak Kürt hareketini bu ailenin Şah ile anlaşarak Amerikan emperyalizminin çıkarlarına feda ettiğini bunun da bir ihanet olduğunu açıklayan çağrı, Irak KDP'nin 1966'dan 75'e kadar CIA, SAVAK ve MOSAD'ın kanatları altına girdiğini belirtiyor. Çağrı şöyle devam ediyor:

1979 yılında İran devriminin başarıya ulaşmasından sonra, "Geçici Komite"yi oluşturmuş Barzani'nin oğulları, geçmişteki ihanetlerind pişman olduklarını

(...)

75'de başarılı olsaydık herkes bizimle kalırdı. Yenildik, kimse kalmadı. 75'de Şah'ın, SAVAK'ın gerici mihrakların eline düştük. Dünyanın ve bölgenin ilerici güçlerinden yalıtıldık. Bugün durum farklı. Durumumuz düzeldi. İlerici güçlerle oldukça iyi ilişkiler ve dayanışma içindeyiz.

Çatışmalarla ilgili olarak Hawetme ile (Demokratik Cephe lideri) uzun boylu görüştüm. Yekiti Niştıman ve İran KDP'nin durumu hakkında ikna olduğunu belirtti. Durumu Ortadoğu'daki güçlere da anlatmamızı önerdi. FKÖ'den bir yetkili ile görüştüm. Onlar da bizim tavrımızı olumlu buldular. Ve Kasım-Lo ile Talabani'nin oldukça fazla olumsuzluk yaptıklarını kabul ettiler. Çünkü, onlar öyle bir düzey yaratmaktadırlar ki, biz çatışmaya mecbur oluyoruz. Irak'da durum nasıl olur orasını bilemiyorum.

Açık yüreklilikle söylüyorum: Saddam'ı devirip Kürtlerin haklarını savunabilecek bir cephe oluşabilirse, herkes orada yerini almalıdır. Biz buna engel değiliz. Engel olmayı da düşünmüyoruz. Celal'de gelsin. O, zaten bu güçlerin içinde kaybolur. Biz gelsin gelsin, diyoruz. Korkmuyoruz. O bizden korkuyor. Bize yaklaşırsa, ticareti ve çıkarları kaybolur. Biz hazırız. Bekliyoruz. Gelsinler.

(...)

Irak'ta Kürtlerin durumuna gelince, partileri biliyorsunuz. İsterseniz bazılarını belirtirim: Celal(KYB), sosyalistler(IKSP), IKP ve Abbas Şah'ın(İslam Peşmergeleri) Kürdistanıdır. (8 Nisan 82'ye göre). Bunların bazılarını Libya, bazılarını Suriye bazılarını da İran yardım ediyor. Saddam çok zayıf ve çaresizdir. Bögedeki gerici devletlerin yardımı olmasaydı, çoktan devrilir giderdi. Ayrıca emperyalist-sömürgeci devletler Saddam'a yardım ediyor.

gösteriyor ve Kürt ulusunun mücadelesi saflarında yerlerini almak için çabalyorlardı. İçinde buldukları perişanlık ve yoksulluktan kurtulmak için İran Kürdistanı'na dönmelerine müsaade etmesi yolunda partimize talepte bulundular. Partimizde yalnızca Irak Kürt göçmenlerine yol vermekle kalmadı, aynı zamanda gücü yettiğinde kendilerine yardım etti.

İran Devrimi'nin başarıya ulaşmasından bu yana geçen üç yıllık süre gösteriyor ki, "Geçici Komite'nin yöneticileri kendilerini zayıf gördüklerinde, İran Kürdistan Demokrat Partisi'nin aleyhinde çalışmadıklarına, hatta partimiz onayı olmadan hiç bir şey yapmadıklarına yemin etmişlerdir. Onun için, kendi istemleri üzerine çoğu kez partimiz önderlerini görebilmiş ve vefakarlıklarını parti ve önderlerine karşı ilan etmişlerdir.

Fakat 1979 yılında, Humeyni Rejimi İran Kürdistan halkına cihat açtığı zaman "Geçici Komite'nin yönetimi ve Barzani'nin silahlı çeteleri, partimizin zayıfladığını sandılar. Merivan bölgesinde, İran jandarmalarıyla omuz omuza derhal partimiz peşmergelerine karşı durdular. Şino'da halkın yaptığı gösteriye saldırı düzenleyerek 6 kişiyi öldürdüler. Urmiye bölgesinde, feodaller ve eski SAVAKlılar, İdris Barzani'nin desteği ile bine yakın köylü ve emekçinin evini dağıtıp, onları perişan ettiler. İdris'in istemi üzerine o bölgedeki birkaç yüz kişi, feodallerin önderliğinde Humeyni rejiminin resmi caşları haline geldi.

İran Kürdistan Demokrat Partisi Merkez Komitesi kaç kez bu yersiz davranışlardan dolayı "Geçici Komite" yöneticilerinin dikkatlerini çekti ve onlardan, bu yanlış ve halka karşı olan politikadan vazgeçmelerini, İran Kürdistanı'nın işçilerine müdahale etmemelerini istedi.

1979 yılında, İran Kürdistanı'nda, Kürt halkının "üç ay savaşı"ndan başarıyla çıkmasından sonra, "Geçici Komite" takımı yine ağzı kanlı kurt postundan styrılarak masum kuzu postuna büründü. Partimize sığındı. İran Kürdistan Demokrat Partisi de gene en azından binlerce Iraklı Kürt göçmenin çatışmaların içine sürüklenmesi için bir kez daha "Geçici Komite" yöneticilerinin töhbelerini kabul etti.

İslam hareketi, Irak'ta iktidara gelebilir. Böyle bir durumda, Kuveyt ve diğer körfez ülkelerinde hudut meseleleri ile bir dizi sorun doğurur, anlaşmazlıklar çıkarır.

Bize göre, İran saldırıları aynı güçle devam ederse, Saddam'ın düşüşü İran eliyle olur. Ama, Amerika'nın ve Suudi Arabistan'ın hesapta olmayan yardımları ve müdahaleleri bu durumu değiştirebilir. Saddam, savaş sürdükçe, güç kaybedecek, zayıflıyacaktır. Durmadan insan, silah ve para kaybediyor. Daha fazla dayanması mevcut durumda oldukça zordur. İran'ın, Irak'ta islami bir devlet kurması da muhtemeldir. Çünkü, Irak'taki muhalefet zayıftır. Tabi, Irak'ta islami bir düzen kurulması İran'ın gücünü sürdürmesine bağlı. Bu olmayabilir de. Şu sıralarda İran'ın faaliyetleri oldukça yoğunur. Ayrıca, Saddam'ın düşüşü Suriye ve Filistinliler tarafından da istenen bir şeydir. Saddam, bu durumda düşmezse bile çok zayıflar. Ama bölge gericiliğinin de buna karşı sessiz kalması düşünülemez. Bölge gericiliğinden anlaşılmaması gereken, Suudi,Ürdün, Yemen ve benzeri devletlerdir.

İslam, iktidar olursa problemler çoğalır. İlerleme kaydederse, bölgedeki islami hareketleri etkilerler. Tabi bir düşünce. Örneğin, Nasırcılar bir siyasi hareket olarak ortaya çıktıkları zaman bir hayli etkileyici olmuşlardı. Bu gelişmeler içinde komünist hareket de güçlenebilir. Bu da bir var sayım tabii.

Bir çok kimse, bize sık sık şu soruyu soruyor: Irak ve İran birleşerek islami bir yapı oluştururlarsa, Kürt hareketinin durumu ne olur? Bize göre, Kürt meselesi bağımsızlık, federasyon vb. meselesi değil Zalimle mazlumun meselesidir. İnsani bir meseledir. Yarın biri gelip de, bize, adalet,

özgürlük getirirse, okuma-yazma öğretir, çocuklarımızın gelişmesini sağlarsa, bunun adı önemli olmaz.(...) 8 Nisan 1982

İran KDP

Fakat 20 yıldır Kürt sorununun ticaretini yapan ve Kürt ulusunun geleceğini kendi çıkarlarına feda eden bu takım, nasıl ki, Şah'ın emriyle Irak Kürdistanı'nda yıllarca süren mücadelesini bir kaç dolara sattı ve binlerce şerefli Kürdün kanını heba ettiyse, şimdi de Humeyni rejiminin emriyle, sadece adıyla islam olan asker ve pasdarlarla omuz omuza İran Kürdistanı'nın Kuzey bölgesine saldırılar yöneltilip, savunmasız halkın öldürülmesine başlamıştır.

Onlar, Kürdistan peşmergelerini arkadan hançerliyorlar. Bu da öyle bir zamanda oluyor ki, kan içici Humeyni yönetimi anti-emperyalist güçlerin üye ve sempati-zanları için mezhaba açmış ve hergün onlarca İranlı özgürlükçü ve militanı yargısız idam ediyor. Geçici Komite takımı gene öyle bir zamanda İran Kürdistanı'na saldırıyor ve Humeyni pasdarlarının yüzlerini aklaştıran cinayetler işliyor ki, nice "Deyr Yasinler" Kürdistan'da oluşmuş. Aynı zamanda Amerikan CIA'siyle koparmadığı ilişkileri çerçevesinde, monarşist kaçkınları Kürdistan'ın Kuzeyinde yol açmak ve Amerika'ya bağımlı olan bir rejimi tekrar İran'a musalat etmek için destek vermeye çalışıyor.

Elbette ki, İran Kürdistan halkının emperyalizme bağımlı olan bu kiralık takımı ezecek gücü vardır. Hiç kuşkusuz, "Geçici Komite" yönetimini şiddetle cezalandırabilir, İran Kürdistanı'na yerleşmelerine ve ihanetlerine devam etmelerine müsaade etmeyecektir. Bu iş şimdiden başlamıştır.

İran Kürdistan Demokrat Partisi Merkez Komitesi, "Geçici Komite'nin İran'daki ihanetçi davranışlarından sizleri ahberdar etmeyi, emperyalizme bağımlı olan bu takımı sizlere tanıtmayı ve Barzani çetesi-nin açık cinayetlerine karşı gereklitavırı almanızı istemeyi kendisine görev biliyor.

Selam ve saygılarımızla.

İran Kürdistan Demokrat Partisi Merkez Komitesi

16.9.1981

KÜRDİSTAN DEMOKRAT HALK PARTİSİ

KDHP lideri Sami Abdurrahman, Kürdistan Devrimi ile ilgili bazı görüşlerini şöyle özetliyor:

"Bize göre dünya düzeyinde baş çelişme, emperyalist kamp ile sosyalist kamp arasındadır. İşçi sınıfı hareketleri ile ulusal kurtuluş hareketleri sosyalist kampın yanında saflaşmışlardır. Bu baş çelişme tesbiti bir safsata değil, son derece ciddi ve önemli bir tesbittir.

İlerici-devrimci örgütlerle ilişkilerimiz farklı durum ve seviyededir. Bir çok örgüt taktik düzeyde Sovyet yanlısı görünmektedir. Bunu pragmatizm olarak adlandırıyoruz. Özellikle Türkiye pratiğinde, bir çok örgütün bu pragmatik tavrı rahatsız edicidir. Elbette ki, bütün ilerici örgüt ve gruplara yardımcı olmayı bir görev biliyoruz. Ancak, bu dayanışmalar ile, uzun vadeli stratejik ilişkilerimizi de ayırt etmek zorundayız.

Kürdistan'da mücadele ulusal ve sınıfsal temelden yükselmektedir. IKP'nin Kürdistan örgütü var, ayrıca KDP var. Fakat bunların içinde ilerici Kürt unsurlar yer almıyor. İlerici Kürt unsurlar ciddi bir örgüt arayışı içindedirler. Mücadele alanında küçükburjuvazi önemli bir rol oynuyor. Bu önemli rol küçükburjuvazi kendini dönüştürebilirse hedefine varır, yararlı olur.

Dünyadaki ulusal kurtuluş hareketlerini yakından izlemeli ve iyi bilmeliyiz. Angola, Mozambik, Yemen bunlar arasında. Bunlarda ilerici hareketler muhalefeti yönetip yönlendirmeden başarılı örnekler veriyorlar. İktidar sömürsüz sosyalizme doğru ev-

rimleşmeleri ya da devrimci bir dönüşüm mümkündür. Komünist Parti ise, günün sorunu değil. Taklitçiliktir. Bugün(Kürdistan'da) Komünist Parti'yi mümkün görmüyoruz. Komünist Parti, dediğim gibi iktidar sonrası mümkündür. Tabi bu da TKP (Türkiye Komünist Partisi) gibi olmamalı.

Kürdistan'da küçükburjuvazinin dönüşmesi, devrimci saflarda yerini alması pek de zor değil. Biz, devrimci demokratik, ilerici bir partiyi mümkün ve gerekli görüyoruz. Bu parti ulusal cepheyi oluşturabilir. Devrimci demokratik partinin ilkelerini 7 ana başlıkta açıkladık. Bunlar içinde ideoloji, bilimsel strateji, profesyonel devrimcilik gibi konular da var.

(...)Türkiye Kürdistan'ındaki örgütlerle pek çok ortak yanımız var. 75'de KDP içinde örgütlüydük. 75-79 arası çalışmalarını biz yürüttük. 79'dan sonra KDP ile beraber çalışamadık. KDP'nin benimsediği eğilimleri sürdüremedik. İran devleti ile olan ilişkileri ve İran Kürtleri ile olan çatışmaları tasvip etmiyorduk.(...)

Daha sonra bir kongre oluşturarak partiyi kurduk. Kongre önemliydi. İlerici olmayan tek bir kişiyi bile kongreye çağırmadık. Bugün belli bir çalışma sürdürüyoruz. Tabi geçmiş deneylerimiz ve çalışmalarımız olmasaydı, partileşemedik. Bugün özellikle yayınlarımıza karşı büyük ilgi var. 5 bin baskı yapıyoruz.(...)

İran'a karşı tavır almak zorundayız. Irak'da geniş bir kitle bize bakıyor. Bizi destekliyor. İran'da ise, bir tek kadromuz bile yoktur ()

Ben, "Yeni Strateji"yi yazdığım zaman --ki Türkçeye de çevrildi-- İdris'e kabul ettiremedim. Bugün Ortadoğu'da KDP'yi temsil edenler, o gün marksizm okunuyor diye arkadaşlarımızı İdris'e jurnallıyorlardı. Bugün ise, KDP, bizi halka karşı düşman olarak lanse ediyor. Umarım ilerici güçler bu tür propagandalara itibar etmezler.

Türkiye'deki Kürt örgütlerine gelince, bunların hemen hemen hepsi, kendilerini marksist-leninist olarak görüyorlar. Ama, biz, bu örgütlerin marksist-leninist olduklarına inanmıyoruz. Çünkü, gerek örgütlenmeleri ve gerekse eylem ve ideolojileri ortadadır. Bu örgütler içinde komünistler de var elbette. Ama örgütler içinde komünist öğelerin bulunması, bu örgütlere komünist bir nitelik kazandırmış değil. Ayrıca bu örgütlerin dünyayı tahlil edişleri tam, yeterli ve doğru değildir. Temel ve baş çelişmeler sorununda bu durum daha da açıktır. Kürdistan'ı tahlil edişlerinde ve sömürgeci devletlere bakış açılarında büyük yanlışlar var. Siyasi tavırlarında duyarlı değiller. Farklı dönemlerde farklı tavırlar geliştirerek, tutarsız davranıyorlar.

Açık olan bir şey varsa o da şudur: Bugün artık Türkiye Kürdistan'ında hareketin yönetimi burjuva milliyetçilerin elinden alınmıştır. Bu demek değildir ki, burjuva milliyetçileri önderliği tekrar ele alamazlar. Alabilirler. Bunu belirleyecek olan, ilerici örgütlerin çalışmaları olacaktır.

Irak Kürdistan'ında önderlik halen burjuva milliyetçilerinin elindedir. Önderlik, 75'de demoralize olmuştu, dağılmıştı. "Yeni Strateji" bu dönemde çıktı. Uygulama alanı bulamadı. Barzani, şüphe yok ki, milli bir liderdi. Bir taktik ustasıydı. Ama, görüşleri bilimsellikten uzaktı.

Biz, taşıdığımızı inandığımız ileri nitelikle KDP içinde daha fazla kalamazdık.

Bunda ısrar etseydik, yani KDP içinde kal saydık, ilerici niteliğimiz havada asılı kalırdı. Bugün marksizme inanmış, marksizme yönelen bir partiyiz. Ama, partimizi henüz marksist bir parti olarak görmüyoruz. Marksizme inanıyoruz. Kadrolarımız yoğun bir biçimde marksizmi öğrenme çabasındadırlar. Yayınlarımızda da bunu yansıtıyoruz. Ne varki, ulusal güçlerden bizi yalıtılmak için, kimileri bize komünist diyor.

Irak KDP eskiden güçlü ve ciddi bir hareketti. Bütün siyasi güçler KDP'den çıkmışlardır. Ne varki, bugün, Barzani ailesi partiye egemendir. Tabi, Mesut'un durumu talidir. Esas belirleyici güç İdris'tir. Aile olarak zengindirler. Varlıklarını burjuva değerlerle sürdürüyorlar. Şeyhlik ve aşiret kurumlarını destekliyorlar, onlardan destek alıyorlar. Parti yönetimi etkin değildir. Etkinlik Barzani ailesinin elindedir. Parti kademelerinde CIA ajanları olduğu da bilinmektedir. Mela Mîstefa Barzani ise, CIA ajanı değildi. CIA ajanlarının eline düştü.

Şüphesiz KDP içinde ilerici, yurtsever öğeler de var. Oportünistler de var. Örneğin Dr.Cercis, ilerici bir öğedir. Ne varki, genel olarak partide sağ kesim egemendir. Karanlık ilişkiler var. Az-buz bilinci olanlar bile partiden ayrılıyor.

IKP ile ilişkiler ise, pragmatiktir. Para ve silah bu ilişkilerde büyük rol oynuyor. Sözü ettiğimiz ilişkileri ispatlamak, belgelerle ortaya koymak mümkün.

KDP ile cephe içine giren Sosyalist Parti'nin gelişeceğini umuyorduk. Öyle oldu. Parti üç başlı oldu. Mamut Osman bir baştır, Aziz Akrevî bir başka baş, Resul Mamend de ayrı... İstikrarlı değildirlere. Biz milliyetçileri partimize almadık. Ama, milliyetçilerin KDP yerine Sosyalist Parti'de örgütlenmeleri daha yararlı olurdu. İlişkilerimiz iyi. Elbetteki ideolojik mücadeleyi sürdürüyoruz. KDP ile de mücadele-

nin ideolojik alanda verilmesini istiyoruz. Silahlı çatışmalara karşıyız..

KYB üç örgütten oluşuyor. Xette Gışti' nin başında Celal Talabani var. Aynı zamanda birliğin sekreterliğini yapıyor. Diğer iki örgüt ise, Sosyalist Hareket ve Komela'dır.

Görüyorsunuz ki, Irak Kürdistan'ında durum iyi değil. Ne varki, durumun ilerici güçler yararına çözülmesi için objektif şartlar mevcut.

Ortadoğu'daki devletlerin tavrı da zikzaklı. Bunlar, ilerici ögeler yerine, sol güçler yerine, milliyetçileri destekliyorlar. Halk ise, ilerici güçlerden yana bir eğilim içindedir. 75'de ilerici bir parti olsaydı, kitleleri örgütleyip yönetebilirdi. Bu nedenle, bütün parçalardaki ilerici örgütlerle yakın ve sağlam ilişkiler kurmayı öneriyoruz. Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkından söz ederken, tüm Kürdistan'ı ele alıyoruz. Bögecilik anlayışı(parçalarda mücadele) tutarlı bir anlayış değildir.

Burada şunu belirtmek gerekir, dört parçaya tek ve merkezi Komünist Parti anlayışı savsata değildir. Doğrudur. Ancak, Komünist Parti'nin oluşması sürecin getireceği bir olgudur. Biz devrimci-demokrat bir anlayışın bugün daha gerekli ve zorunlu olduğunu düşünüyoruz. Kürdistan'ın toplumsal yapısının henüz Komünist Parti için ön şartlar yarattığını sanmıyoruz. Şartlar müsait değildir. Söz gelimi, Küba'da Kastro, kurtuluştan sonra Komünist Partisi'ni kurdu. Mengistu, halen Komünist Parti oluşturmuş değil.. Bu nedenle Komünist Parti platformunu yeniden gözden geçirmeyi öneriyoruz. Gene de mümkündür ki, birden çok örgüt bir araya gelerek birleşebilir. Ancak, bana göre belli bir ideolojik yapıyı temel almayan birlikler uzun ömürlü olamazlar. Ayrıca halkın taleplerini de göz ardı etmemek gerekir..

Cephe içinde bir araya gelinebilir. Komünistlere böyle bir cephede yer almayı öneririz. Bunun büyük yarar getireceğine inanıyoruz. Cepheler elbetteki bir program temeli üzerinde yükselirler. Ve bu program bütün örgütleri bağlar. Ulusal kurtuluş mücadelesinde cephenin önemi inkar edilemez. Biz buna her zaman hazırız. KDP ile de cephe platformunda bir araya gelebiliriz.

Kürtlerin gerçek dostları, dört parçayı içeren genel bir konferans öneriyorlar. Biz bu öneriyi destekliyoruz. Böyle bir konferans zaruridir. Bunun yanında Türkiye'deki örgütlere siyasi faaliyetlerin, silahlı faaliyetlere her zaman egemen olması gerektiğini anlatıyoruz. Biz bunun acısını çok çektik. Ayrıca iş olsun diye silahlı faaliyetlere girilmez. Düşmanın kuşatması, objektif ve subjektif şartların oluşması büyük önem taşıyor. (...)

Geçmişle ilgili olarak da kısaca şunları işaret etmek gerekli. Ben İngiltere'de iken, ilerici ögelerle temaslarım vardı. Daha sonra Irak Komünist Partisi'nde çalıştım 1959'da IKP, iktidarı alma şartlarına ve şansına sahipti. Kitlelerin %80'ine yakın bir bölümü IKP'ye sempati duyuyordu.

IKP o zaman oportünist bir siyasi çizgiye battı. İktidar şansını kaybetti. Daha sonra Irak hükümeti Kürtlere savaş açtı. Savaş karşısında IKP'nin durumu devrimci değildi. Bu benim üzerimde de olumsuz etki yaptı. Ve IKP'den ayrıldım. Bugün içinde IKP'ye karşı herhangi bir düşmanca tavrim yok. Ama, onlar, o zaman tutarlı bir komünist tavır içinde değillerdi. 1962 ve hatta 63'ler de dahi IKP ile belli ilişkim vardı. 63'de hükümet hem Kürtlere hem de IKP'ye saldırdı. Ben de bu dönem de yani 1963'ün Haziranında devrime katıldım. İki kez müebbet hapis cezasına çarptırıldım. KDP'nin yayınlarına ve rad-

yosuna yazılar yazdım. 65'de Barzani saldıırıya geçti.

Aynı dönemde Talabani Bağdat'ta idi ve Barzani'ye karşı savaşıyordu. Bu durum bizce bir ihanetti. 1966'dan 69'a kadar Talabani oluşturduğu 10 bine yakın askerle devrime karşı durdu. 1966 kongresinde KDP'ye katılmam için çağrı yapıldı. Bu dönemde partiye girdim. IKP ise, hükümetin baskılarına dayanamayıp, Kürdistan'a, KDP'ye sığınmıştı. Ben, partinin milli demokratik bir güç olduğuna inanıyordum. Bu nedenle paritye girdim. Merkez komitesine seçildim ve çalışmalarımı orada sürdürdüm. 1970'e kadar durum oldukça iyiydi. Barzani son derece olumlu davranıyordu. 70 il 74 arasında Bağdat'a yerleştim. Baas-KDP iktidarı döneminde hükümette bakanlık yaptım. Baas'ın olumsuz tavırlarından ötürü bir kaç kez istifa ettim. Barzani izin vermedi. Bu dönemde hükümet'teki görevim Barış Komitesi üyeliği ve Kürdistan ile İlişkiler Bakanlığı idi.

1970-74 arası Kürdistan'da büyük bir milli uyanış dönemi yaşandı. Kürdistan'a yönelik bir çok bayındırlık çalışmaları yapıldı: Yol-ev-iş yeri gibi..

1971'de otonomiden hemen sonra Saddam, Barzani'yi öldürmeyi planladı. Suikastlar düzenledi. Saddam muhteva itibariyle anti-komünistti. Ama Sovyetlerle akılcı ilişkiler kurdu. Saddam iki bakanlık ve bir legal gazete vererek IKP'yi yanına almıştı. Sovyetler ve IKP bu dönemde Barzani'ye karşı soğuk davranışlar içine girdiler.

Barzani aşiret geleneklerini taşıyordu. Yaşlanmıştı. Sosyalist değildi, ama yurtseverdi. Oğlu İdris ve yakınları partide ege-men duruma gelmeye başlıyorlardı.

1972'de Barzani tarihi bir hata yaptı. Dr. Mahmut Osman ile beraber İdris'i A-

merika'ya gönderdi. Parti merkezinde bulunan hiç bir unsurun bundan haberi yoktu. Biz olaydan 9 ay sonra durumu öğrendik. Durumu araştırdık. Bilgi alamadık. Nihayet, KDP'nin Amerika ve İran ile anlaşmaya ikna olduğunu öğrendik. Bunun yanlış olduğunu ve vazgeçmek gerektiğini anlattık. Ama onlar, otonominin Amerika ve İran desteği ile kazanılabileceğine inanıyorlardı. Biz ise, ancak Sovyetlerin bu konuda yardımcı olabilecekl-rini söylüyorduk.

Baas, IKP ile cephe oluşturunca, KDP'inde girmesini önerdik. Ancak, bu olmadı.

Bu şartlar altında 74'de savaş başladı. Saddam, Kürt hareketini ortadan kaldırmaya yönelmişti. Baas ve IKP, Kerkük'ü geri almayı istediler. Biz ise, Kerkük'ü veremezdik. 11 Mart 1970 Deklerasyonu'na göre, Kerkük'ün sayım sonucu —Kürt ve Kürt olmayan unsurların sayımından sonra— durumun tesbit edilmesi kabul edilmişti. Sovyetler ise, 1974'de Baas'ın önerdiği programın kabul edilmesini istiyorlardı.

Barzani ve Dr. Mahmut Osman Tahran'daydılar. Ben de bir kaç gün önce, Başkan Sedat ile görüşmek için gittiğim Mısır'dan dönüyordum. Bu topraklar bizim için çok önemliydi. Kerkük ve Haniqin zenginlik kaynaklarımızın olduğu bölgelerdi. Savaşı sürdürmenin şartları vardı. Silahlarımız yetliydi. Bütün öğeler savaş için hazır-dılar. Barzani, İran'dan döndü. Kendi üslubu ile konuştu. Savaşmaya karar verdik.

Savaşmaya karar vermemizden 18 gün sonra Barzani, savaşa devam etmemek gerektiğini belirtti. Bu durum hepimizi şaşırttı. Barzani'nin efsanevi bir kişiliği vardı. Bu nedenle hepimiz şaşırmıştık. Barzani ise, savaşa devam etmemeyi ve İran'a gitmeyi ehveni şer olarak görüyordu. Bar-

zani bu konuşmayı bir parti toplantısında yapmadı, bir sohbet esnasında söyledi. Fakat öyle etkin bir kişiliği vardı ki, durum derhal etkisini gösterdi. Pek çok peşmerge teslim oldu. Devrim bitmişti. Ama hareket devam edecekti. Gerçi hareketin durdurulması merkez komitesinde görüşülmemişti ama, görüşülse ve muhalefet edilseydi de bir sonuç alınmazdı.

Bir süre Kürdistan'da kaldık, sonra İran'a geçtik. İran'a gidişimizden 15 gün sonra yeniden örgütlenme faaliyetlerine başladık. Bazı şartlarla Geçici Komite'yi oluşturduk. Mesut Barzani ile beraber ajan şaibeli hiç bir unsuru örgüt içine almama da anlaştık. İlerici bir çizgide, anti-emperyalist bir politika izlemeye karar verdik. SAVAK'ın bu örgütlenmeden haberi oldu. Eski bir pasaportum vardı. Onunla Avrupa'ya çıktım. Ve örgütlenmeye yararlı olabilecek pek çok unsurun var olduğunu tesbit ettim. Yeniden örgütlenmeyi Irak Kürdistan'ında biz oluşturduk. Bugün KDP ve IKP'nin içinde oturdukları binaları da o zaman biz yaptık.

İdris, o dönemde İran hükümetiyle anlaşmak üzere yeniden İran'a gitti. Biz buna karşı çıktık. Aynı tas aynı hamam olmazdı. 7 Eylül'de Şino'da yapılan bir mitinge saldırdılar. Ve 7 kişi öldürdüler. Biz buna karşı çıktık. Savaş tüccarı olmadığımızı, halkın öldürülmesine hazırlanmama gerektiğini belirttik. Geçici Komitenin, İran Kürdistan'ına müdahale etmesini istemiyorduk.

Daha sonra İdris Barzani sekreterliğe getirildi. Aslında o dönemde Barzani ailesini katmadan örgütlenmeye başlasaydıkdaha olumlu sonuçlar alınırdı. Celal Talaba-

ni ise, herhangi bir örgütlenmeye gidemezdi.

KDP'nin bize yaptığı saldırılara gelince, bu elbetteki, olumlu bir tavır değil. Biz, geniş bir anlayış göstererek, KDP'nin bize karşı tavrını ve bizim arkadaşlarımız tutuklanmasını afedebiliriz. Ama, İran KDP'sine karşı olan silahlı çatışmaları afetmek mümkün değildir. İran hükümeti KDP'yi kışkırtarak, İran KDP'sine saldırtıyor. Bu saldırıların durdurulacağına inanmıyorum. Sonuçları da kötü olacak. Ne diyelim?

Cephe çalışmaları da biraz da bu gelişmelere bağlı. Bir siyaset hem cepheye girip, hem de bu tür olumsuzlukları sürdürürse, buna rızagöstermek mümkün değil. Örneğin IKP eğer KDP ile cepheye girmeseydi, KDP bu saldırılarını bu kadar rahat sürdüremezdi. Bir siyaset halkı otonomi talep ediyor. Savaşıyor. Başka bir siyaset gidip O'nu vuruyor. Bu nasıl hoş görülebilir? Eğer İran Kürtlerine saldırmasalardı, tavrımız daha değişik olabilirdi. Ama, İran Kürtlerine saldırı bize endişelendirmişti. Ayrıca bu saldırıdan sonra KDP oldukça yalnız kalmıştır. Kimse bu olayı tasvip etmiyor.

Şemdinli olayı daha değişik bir şey. O zaman KYB, bizi tasviye etmeyi amaçlıyordu. Türk MİT'i ve SAVAK onlara yardım ediyordu. Bizden çok, bölge halkı 24 saat içinde KYB'yi o zaman saf dışı etti. Bazı unsurlar yargılandı. Eli Eskeri de dahil bazıları Geçici Komite'nin emriyle idam edildi."

10 Şubat 1982

ÇATIŞMALAR

KDP ile KDHP Arasındaki Çatışmalarla İlgili Olarak Ortadoğu'da KDP'den Bir Yetkili Anlatıyor:

"Sami Rahman, KDP'den ayrıldıktan sonra, sürekli olarak KDP'ye saldırdı. Partisinin kuruluş bildirisinde de açık yurt-severlerin KDP saflarında yer almamalarını açıkça yazdı. Yazılı-sözlü olarak KDP'ye saldırılar hiç bitmedi. Buna rağmen biz olumsuz bir tavır içine girmedik. En son parti temsilcisinin imzısıyla Avrupa'da yayınlanan bir bildiride, KDP'yi hainlikle, casuslukla suçladılar. Biz, dolaylı yoldan kendilerini uyardık. Bu bildiriye sahip çıkıp çıkmadıklarını sorduk. Sözlü açıklamalarında bildiriye sahip çıkmadıklarını bildirdiler. Öyle ise, bir açıklama yapın dedik. Olayı tasvip etmediğinizi kamu oyuna açıklayın dedik. Yapmadılar. Sözlü açıklamalar yeterli değildi. Bunun yazılı olarak kanıtlamaları gerekirdi..

Bir çok dost güç bizim içinde bulduğumuz CUD cephesinin genişletilmesini istiyorlardı. Bütün muhalefet güçlerinin cephede yer almasını istiyorlardı. Yetkili arkadaşlarımız her siyasi gücün cepheye girebileceğini belirttiler. Bunlar içinde KDHP de vardı. Ancak, onlar cepheye girmediler. Diğer cepheye girdiler, (CEWQED). Bizim içinde bulunduğumuz cephenin Kürdistan peşmergeleri ile ilgili bir kararı vardı. Cephe(CUD), bu grubu Kürt İslam Peşmergeleri- Suudi Arabistan tarafından desteklenen ve Kürt hareketi açısından tehlikeli bir güç olarak görüyordu.

KDHP, diğer cepheye katıldıktan sonra, Kürdistan'a gireceklerini ve bir karargah kuracaklarını açıkladılar. Biz ise, ilişkilerimiz olumlu bir düzeye gelmeden Kürdistan'a gelmelerinin doğru olmadığını ve eğer bir çatışma çıkarsa bunun suçlusunun biz olmayacağını belirttik.

KDHP peşmergeleri, Behdinan mıntıkasına gelip, Senat civarında karargah kurdular. Kürdistan'a girerken beraberlerinde Kürt İslam Peşmergelerini de getirmişlerdi Aynı bölgede bizim peşmergelerimiz barınmaktadır. Sayıları 4 bin civarındadır. Senat'ta ise, 600 civarında peşmergemiz var. Bu, bölgede bizim örgütlü olduğumuzu gösteriyor.

KDHP, bizim öğrendiğimize göre, bölgeye 83 peşmerge ile girdiler. Alana yerleştikten sonra çatışma çıktı. Bizim iki peşmergemiz öldü. Onlardan kaç kişinin öldüünü bilmiyoruz. Kendi açıklamalarına bakılırsa, bizden bir çok peşmergeyi öldürmüşler. Bu tuhaf bir durum değildir? Çünkü, bizim saldırdığımızı söylüyorlar ve bizi öldürüyorlar. Bu nasıl olabilir? Esasen biz, KDHP'ni hain olarak görmüyoruz Ne varki, bölgeye girişleri hesaplıydı. En azından bizim içinde bulunduğumuz cepheye (CUD) girmemişlerdi. Öbür cepheydiler. Öyleyse, neden KYB'nin örgütlü bulunduğu alana değilde, bizim örgütlü bulunduğumuz alana girdiler. Ayrıca bizim bütün peşmergelerimiz, KDHP'nin bize hain dediğini biliyorlar. Buna tahmin etmeleri mümkün değil. Çatışma elbetteki çıkacaktı. Çatışmada. Biz, onlara, si-

yasi düzeyde ilişkilerimizin düzelmesinden alana girmelerinin çatışma nedeni olduğunu belirtiyoruz. Nitekim halen de durumun düzelmesi, çatışmaların durması, aramızdaki siyasi meselelerin çözümüne bağlıdır." 7 Eylül 1982

KDHP Merkez Komitesi Üyelerinde Biri İse Durumu Şöyle Açıklamaktadır:

"Uzun bir hazırlık döneminden sonra, silahlı mücadeleye katılmak üzere, KDP ile çatışmalardan iki ay önce Kürdistan'a girdik. Kürdistan'a girmeden önce bir bildiri yayınladık. Ve amacımızı o bildiride açıkladık. Bildiride, yurtsever güçlerle çatışma içine girmeyeceğimizi ve Saddam diktatörlüğü ile silahlı mücadele yürüteceğimizi de vurgulamıştık.

Peşmergelerimiz Ortadoğu'dan Irak'a geçip, Kürdistan'a girdiler. Behdinan bölgesinde Sanat civarında karargah kurduk. Karargahı kurmamızdan kısa bir süre sonra KDP'ye bağlı 60 kadar peşmerge saldırı amacıyla karargahımıza doğru geldiler. Bunlar zamanında görüldü ve kuşatılarak tesirsiz hale getirildiler. Bunları, karargahımıza getirdik. Kendilerine, KDP ile silahlı bir çatışma içine girmeyi düşünmediğimizi, Saddam'a karşı silahlı mücadele yürütmek için Kürdistan'a geldiğimizi belirttik. Birbirimize karşı kurşun sıkmanın Saddam'ın işine yarayacağını özellikle vurguladık. Tesirsiz hale getirilen peşmergeleri ağırladık ve ihtiyaçlarını karşıladık. Sorumlu unsurlarına da bir mektup verip, yetkili yerlere ulaştırmasını söyledik. Mektupta, dost güçlerle çatışma istemediğimizi ve meseleleri görüşmeler yolu ile çözüme bağlamak gerektiğini bildirmiştik. Bu nedenle görüşmelere hazır olduğumuzu da yazdık. Aynı dönemde IKP'lilere KDP ile aramızdaki meselelerin çözümünde arabulucu olmalarını önerdik.

Biz baştan beri KDP ile çatışmadan yana değildik. Bu nedenle de karargahımızı onların bulunduğu mıntıkadan yaya iki gün uzaklıktaki Sanat mıntikasına kurmuştuk.

Bu olaydan bir kaç gün sonra, KDP peşmergeleri oldukça kalabalık bir biçimde ve ağır silahlarla beraber karargahımıza saldırıya geçtiler. Saldırıyı nöbetçilerimiz daha önce görüp bizi uyarmışlardı. Mevzilenmiştik. Bu nedenle KDP'ye büyük ölçüde zaiyat verdirebilirdik. Ama bunu yapmadık. Yalnızca bir kaç uyarı ateşi yaptık. KDP bize saldırdığı sırada Irak askerleri de başka bir koldan saldırıya geçtiler. Bulduğumuz alan Türk sınırına yakın olduğu için Türk askeri de arkamızı tutmuş, ateş menziline girince ateş açıyorlardı.

Gerçekten çok yoğun ve öldürücü bir saldırı altında kaldık. Dediğim gibi, hem KDP'nin, hem Irak ve hem de Türk askeri-nin ateşi altında kaldık. Kardeş kanı dökmek için geri çekildik. Bizden iki kişi vuruldu. KDP ise, yaklaşık 20 peşmergesini kaybetti.

Çatışma dışında üç arkadaşımız başka bir köye çalışmaya gitmişlerdi. KDP köyü kuşatarak, bu üç arkadaşımızdan ikisini öldürdüler. Biz gene çatışmaları sürdürmek için geri çekildik. Türkiye sınırlarının içine girmeye mecbur olduk. Orada da nereye gitsek ihbar ettiler. Jandarma peşimizi bırakmadı. Türkiye'de jandarma takibinden kurtulduktan sonra, büyük bir grup KDP peşmergesi ile karşılaştık. İçlerinde Apocular ve Kavacılar da vardı. Bu grubun gözcülerini yakaladık. Eğer istersek bütün grubu öldürebileceğimizi söyledik.. Gerçekten de bunu yapabiliirdik. Çünkü, hepsi toplu haldeydiler ve bir kaç el bombası ile tümü öldürülebilirdi. Ama, amacımız kardeş kanı dökmek değildi. Silahlarını geri verdik ve arkadaşlarının ya

nına gönderdik. Daha sonra bunların 107 kişi olduğunu öğrendik. Türk jandarması ile karşılaşmış, çatışan bu gruptan bir Apo-cu bir de KDP'li vurulmuş, diğerleri Irak'a girmişler, bir bölümü de ... ye geçmeyi başarmışlar.

Çatışma boyutlanınca, peşmergelerimizi müfrezelere bölüp, bir kısmını orada bıraktık. Bir kısmı ise, tekrar Ortadoğu'ya geldiler.

Bütün siyasi güçlerden durumu yakından izlemelerini ve tavır belirlemelerini istiyoruz. IKP'nin durumdan yakinen haberi vardır. Çatışmalara meydan vermemek için KDP ile yaptığımız yazışmalar elimizde bulunmaktadır. Takındığımız tavır açıktır.

Herşeye rağmen, KDP ile meselelerin çözümünde karşılıklı görüşmelerden yanayız. KDP'den şimdilik böyle bir yaklaşım görülüyor. Bizim tek yanlı iyi niyetimiz elbette ki, sonsuza kadar süremez. Eğer bir çözüme ulaşamaz ise, biz mecburen çatışmalara gireceğiz. Bunun hiç de iyi sonuçlar vereceğini sanmıyoruz."

7 Eylül 1982

Irak KDP ile KHDP arasındaki çatışmalara bütün siyasal güçler eleştirci bir tavır ile yaklaştılar. KDP polit Büro'su'na Rızgari adına gönderilen elyazması Kürtçe metinde şu noktalara işaret edilmiş: "Ülkemizdeki sömürgeci işgale karşı savaşan ve tavır alan siyasal güçlerin arasında meydana gelen her silahlı çatışma sömürgeci devletlerin yararına, ülkemizdeki ulusal kurtuluş mücadelesinin ise zararınadır. Bu tartışmasız bir gerçektir. Esas sorun namuların gerici iktidarlara yönetilmesidir." (...)

"hareketimiz, Irak KDP'sinin KDHP'si ile arasında meydana gelen problemleri görüşmeler yolu ile çözmesini mücadelemiz açısından gerekli görmektedir. Bunun için her iki tarafa da öneride bulunmaktadır. Sorunla ilgili olarak IrakKDP'sinin ülkemizle ulusla kurtuluş mücadelesinin içinden geçtiği dönemi ve Irak Kürdistan'ındaki hassas durumu göz önüne alarak gerekli önemi göstermesi ve KDHP ile siyasi görüşmelerin gerçekleşmesi için bağlayıcı tavrını açıklamalarını istemektedir." 13 Ekim 1982

Aynı tarihlerde, teksirle çoğaltılmış tarihsiz bir bildiri ile Ala Rızgari, Tekoşin, KUK, KİP ve TKSP de olayı irdelerek, "IKDP, Irak Kürdistan'ına yerleşmek isteyen KDHP silahlı güçlerinin bölgeye girmesini engellemek istemektedir. IKDP olumsuz politikasını devam ettirerek bu güce karşı silahlı saldırıda bulunmaktadır. Bu durum Irak Kürdistan'ında olabilecek birlikleri parçalayıcı ve ırkçı-gerici Saddam diktatörlüğüne karşı Irak genelinde verilen mücadeleyi zedeleyicidir." (...). Irak Kürdistanı'nda varolan çatışmalara son verilmelidir. Hiç bir gerekçe ileri sürmeksizin acil bir şekilde ateşkesi sağlanmalıdır." diyerek tavır belirlemişlerdir.

Konu ile ilgili olarak KYB'de bir bildiri çıkararak, durumu eleştirmiştir.

KYB bildirisi, CWKD cephesinin imzasıyla yayınlandı ve özetle, siyonizmin bölge düzeyindeki tahribatlarına işaret ettikten sonra, CWKD politik kurulunun KDP'ye birlik önerisi yaptığını belirtiyor. Bildiri, bölgedeki bütün güçler ile beraber KDP içindeki güçlerin de bu çatışmaya karşı olduğunu vurguluyor. Bildiri 8 Eylül 1982 tarihini taşıyor.

KYB ile IKP 7 Temmuz 1982'de ortak bir bildiri çıkararak, bu iki güç arasında olumlu bir tartışma platformu olduğunu açıkladılar. Bildiri, tarafların Saddam diktatörlüğünün devrilmesi gerektiğine işaret ediyor ve İsrail'in Lübnan'ı istila hareketini eleştiriyor. Bildiri, Irak'da demokrat bir rejim kurulduktan sonra Kürtlerin de

otonomiye kavuşacaklarını, bunun Arap ve Kürtler içinde olumlu bir durum olacağını belirterek, bütün azınlıklara ve dini gruplara çağrı ile bitiyor.

Bilindiği gibi, 83 Mayıs'da KYB ile IKP (CUD'un diğer güçlerinin de içinde buldukları) bir silahlı çatışma içine girdiler.

Temmuz 1982'de KYB ile IKDP arasında bir barış anlaşması imzalanmıştır. Bu barış anlaşmasının Arapça metnini yaklaşık olarak Kürtçeye terceme ederek yayınlıyoruz:

KDP ile KYB Temsilcileri Arasında Barış

28.7.1982 tarihinde KYB ile KDP temsilcileri Bıstaşan'daki IKP karargahında (Kürdistan'da) şu kararları aldılar:

KDP ve KYB aralarındaki problem ve ihtilafların çözümünün savaşla değil barışla olmasını.

Irak Kürdistanı, Hanikin'den Zaxo'ya kadar ki olan bölge peşmergelere ait olacak ve her iki güç Irak faşistlerine karşı burada dostça ve beraberce savaşacaklar.

KYB kuvvetleri, kendilerinin azınlıkta olduğu alanlara serbestçe girebilecekler. Bunun için KDP, KYB'ye yardıma hazırdır. Peşmergeler arasındaki çelişkiler kadesçe çözümlenmeli, halkla ilişkiler dü-

zenlenmelidir.

KDP ve KYB kendi tabanlarında bu anlaşmanın propagandası ve insanlara kabul ettirilmesi için çalışacaklar.

Her iki tarafın temsilcileri bu sorunun köklü çözümü için, daha geniş ve yetkili (üst düzeyde) bir toplantının kısa zamanda yapılmasına karar verdiler.

KYB silahlarını teslim etmiş olanlarla ilgili gereken işlemleri yapmış olduğundan, ayrıca KDP herhangi bir işlem yapmayacaktır. Şimdiden sonra, her iki taraf silahlarını teslim etmiş olanları afedecek ve onlar isterlerse, bizimle çalışabilecekler.

Bu barış şartlarının uygulanması için siyasi ve askeri önderler alanlara gidecekler.

28. Temmuz. 1982

KDP adına

Muhammed Qadır ve Mecid Ehmed

KYB adına Feridun Abdulkadir ve Hıdır Masun Herami

Şubat 1983'de Libya'nın Trablus şehrinde bir konferans sonucu 19 örgüt bir araya gelerek Saddam diktatörlüğüne karşı ortak bir mücadele cephesi oluşturdu. KDHP sekreteri Sami Rahman, konu ile ilgili olarak şu yorumu yapıyor:

"Irak Kürdistan'ında oluşturulan tek cephe olumlu bir adımdır. Bizim öteden

beri isteğimiz buydu. Bir Kürdistanlı örgütlerin oluşturacağı cephe ve bir de Iraklı örgütlerin oluşturacağı cephe.. bunların birliğinden doğacak olan tek cephe. Eğer Iraklı örgütler tek cephe oluşturabilirlerse Saddam'ın devrilmesi daha kolay olur. Şubat başında 19 örgütün Libya'da yayınladıkları ortak bildiri de imzası bulunan dört

Kürdistanlı örgüt ile iki İraklı örgüt güçlü örgütlerdir. Cephe içinde bir kaç Arap örgütünün de durumu iyi sayılabilir. Geri kalan örgütlerin ciddi birer örgütsel güç oldukları söylenemez. Ancak, gene de oluşturulmak istenen tek cepheye yer almaları sevindiricidir. İran yanlısı İslami örgütler bu toplantıda yer almadılar. Ancak, onların da cephe içine çekilmeleri yararlı olur. Bunun için de bazı girişimler var. İraklı örgütlerin bu ortak bildiriye yayınlamalarında Suriye, Libya ve Filistin örgütlerinin katkısı büyük oldu.

Ancak ortak bildirinin yayınlanmasından sonra Kürdistan'da bazı problemler ortaya çıktı. Yekiti Niştıman ile KDP, ve IKSP,IKP ile IKSP arasında bazı anlaşmazlıklar var. Bu problemler giderilirse, yararlı olur. Bugün bölgedeki gelişmeler Kürt hareketinin lehine gelişmeler gösteriyor. Dost güçler de Irak'ta tek cephe oluşturmamıza sevindiler."20Şubat1983

Aynı konu ile ilgili olarak, Ortadoğu'da bir KDP yetkilisi ise, şunları söylüyor:

"Libya'da çıkan ortak bildiriden sonra 19 örgüt, 25 Şubat'ta Ş'da bir toplantı yaptılar. Bu toplantıya katılmak isteyen örgütlerin sayısı birdenbire 65'e çıktı.Biz bunları kabul etmedik. Toplantıyı sürdüren etkili kişilere şartlarımızı belirttik. Bunlar şöyle özetlenebilir: cephenin önderliği güçlü bir kaç örgütten oluşmalıdır iki-üç kişilik örgütlerle esas siyasi güçler aynı oy hakkına sahip olmamalıdır; İran İslam hareketi ve İran Devleti'nin de onaylı alındıktan sonra bu cephe programı imzalanmalıdır; bunlara bağlı olarak da, cephenin merkezi Kürdistan'da olmalıdır.

Şartlarımız kabul edildi. Ayrıca İran ile görüşmeler yapmak üzere bir de komite oluşturuldu. Şimdi program hazırdır. Ne var ki, IKP toplantılardan çekildi. Halen

cephenin kuruluşu tamamlanıp, kamuoyuna açılmış değil. Muhtemelen 25 Nisan'da Kürdistan'da bir toplantı daha yapılacak. Orada, cephenin durumu kesinlik kazanabilir. Kişisel düşüncemi sorarsan, cephenin oluşması önünde büyük engeller var, istenen düzeyde oluşabileceğini sanmıyorum." 14 Mart 1983

KDP yetkilisi, Komünist Parti platformu için de tedirgin. Özetle şu görüşlere sahip:

"Bunun arkasında troçkistler var herhalde. Troçkistler Amerika'ya bağlıdırlar. Kürdistan üzerinde büyük oyunlar dönüyor. Geçen yıl, İran KDP,KYB,ÖY ve H.H.Derweş bu tür bir faaliyet içine girdiler. Bu bozuldu. Onlar da Kürdistan Konseyi oluşturmayı istiyorlardı. Avrupa sosyal-demokrasisine bağlıydılar. Şimdi de farklı odaklar farklı oyunlar peşinde olabilir. Biz, 40 yıllık partiyiz, hala iki dilde bile yayın yapamadık. Bu dergi üç dilde yayın yapıyor. Çok kuvvetli bir desteği var herhalde. (...) Komünist Partisi zordur. Bölgedeki KP'leri buna karşı çıkar. İstemez. Bu bakımdan yararı olmaz." 14 Mart 1983.

Bu bilgilenmelerin alındıkları kaynaklar elbette KDP'nin kendi kaynakları değil.. Alanda pragmatik ilişkiler içinde hareket eden siyasetlerin bilinçli bir çarpıtma ile ürettikleri bilgilerdir.Ciddi, onurlu ve cesur bir politikanın yokluğu her alanda kendisini göstermektedir. Siyasal ve ideolojik bağımlılık, küçük propagandalar ve çarpık ajitasyonlarla birleşince genel olarak burjuva ve küçükburjuva değerlere dayalı ayakoyunları ile, dedikodu ve jurnal ile ayakta durma mücadelesi öne çıkıyor. Bu beraberinde bir dizi olumsuzluğu da taşıyor elbette. Siyasi güçler güven kavramını yok ediyorlar ve ikiye bölünmüş politika sürdürüyorlar. Son çözümlemede genel olarak

Kürt hareketini temsil etme iddiasını taşıyan siyasetleri kişiliksizleştiriyor ve atılan her adım kuşkuyla karşılanıyor. Geçerken, Kürt hareketinin uluslararası ilişkileri ile ilgili bir habere de bakalım. Lübnan'da "Emekçilerin Sesi" isimli Arapça yayın yapan günlük bir gazete 1171 sayılı nüshasında şu haberi geçmişti:

"Emekçilerin ajansı çok tehlikeli bir plana parmak basıyor. Emperyalizm, şüpheli bazı Kürt siyasetleri ile beraber tehlikeli bir plan hazırlığı içindedir. Bu plan, Kürt hareketini doğru yoldan saptırıp, doğal müttefikleri olan İran ve Arap halklarından uzaklaştırmaktadır.(...)

Ajansın bildirdiğine göre, İ-KDP, KYB ile beraber Fransız Sosyalist Partisi konferansına davet edilmişlerdir. Konferansa İran KDP'den Dr. Sadık ve KYB'den de Ömer Şeyhmus katılmışlardır.

Konferansta Kürt sorunu tartışıldı ve İran, Irak, Suriye'yi içine alacak 10 milyonluk bir Kürt Devleti'nin kurulması kararı alındı. Aynı oturumda Türkiye'de yaşayan 10 milyon Kürdün Türk olduğu şeklinde bir karar da alındı. Alınan bu karar İran KDP ve KYB temsilcileri tarafından imzalandı ve bir Fransız yetkilisi tarafından açıklandı. Aynı konu, İsrail'i zi-

yaret eden bir Fransız heyeti ile İsrail İşçi Partisi arasında da tartışıldı ve İsrail Radyosu tarafından yayınlandı. Aynı karar bazı Kürt politikacıları arasında da tartışıldı ve kabul edildi. Kararı onaylayanlar arasında, İbrahim Ahmet, Baba Ali, Şeyh Mahmut, Dr., Şefik Kazza ve İ.Şerif Valı'nın da bulunduğu bildirilmektedir. Bazı söylentilere göre İran eski cumhurbaşkanı Ebu Hasan Beni Sadr'da Kasım-lo ile birlikte aynı doğrultuda çalışmaktadır. (...)

Son dönemde İran KDP ile KYB arasında gözle görülebilen bir yakınlaşma vardır. İran KDP, Irak Kürdistan'ındaki Kürt hareketi ile ilgili olarak Irak hükümeti ile bir takım anlaşmalara katılmıştır. Ayrıca Irak Kürdistan'ı hareketinden bazı kaynaklar, ajansa şu haberi iletiyorlar: Bağdat'tan bir heyet Irak Kürdistan'ına gelerek Celal Talabani ile görüştüler. Bu heyetin içinde Talabani'nin kardeşi Şeyh Cengiz ve Mahmut Karizi ile beraber adları bilinmeyen iki Arap da bulunmaktaydı. Çok yakın bir zamanda Talabani Irak hükümetinden 500 Kalaşnikof ile 500 bin mermi teslim aldı. Talabani 200 bin mermi aldığını kabul ediyor."

3 Ocak 1982 tarihli bu habere itibar edilir mi, o ayrı bir konu. Arap ve Kürt kamu oyu ile sol siyasal güçlere bu tür mesajların taşındığı ise, bir gerçek. Olaya Kasım-Lo ise, değişik bir boyut getiriyor:

KASIM-LO ANLATIYOR

1983 Mayıs'ında Paris'te yayınlanan bir broşürde, Kasım-lo, Irak'taki olaylarla ilgili olarak KYB'nin durumuna ilişkin şunları söylüyor.

Soru—Bazı söylentilere göre, KYB(Celal Talabani), Irak Devleti arasında Kürdistan'a otonomi verilmesi için bir anlaşma imzalanmıştır. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir? Eğer bu anlaşma doğru ise, durumu siz nasıl değerlendiriyorsunuz? Ve bu anlaşmanın İran Kürdistanı'nda etkisi ne olabilir?

Cevap—Biz de sizler gibi bu söylentiye duyduk. Bana göre, durum, bir söylenti olmaktan çıkmıştır. KYB liderleri de bunu gizlemiyorlar. Aslında, bu durum hangi ölçülerde benimseyip, olumlu karşılayacağımız taraflar arasındaki anlaşmanın sonuçları bağlıdır. Çünkü bu, Irak Kürdistanı'nın sorunlarına ve Irak Kürdistanı halkının vereceği karara bağlıdır. Kendi isteklerini kendi bildikleri gibi yerinde açıklamalıdır. Eğer bu anlaşma sonuçlanırsa, bizi de umutlandırır ve sevindirir. Çünkü, biz her zaman Irak Kürdistanı'nın Kürt halkının kendi haklarına kavuşması için sürdürdüğü müca-

Bu arada Al Majalla dergisi, bazı Kürt gruplarının Irak Devleti ile yakın ilişkiler içine girdiğini vurgulayarak şu haberi geçti: "Biz bundan 8 ay kadar önce Kürtlerle Irak arasında bir diyalogun geliştiğini söylemiştik. Bazı gözlemcilerin İran'ın savaşı Irak Kürdistan'ına kaydırmak istediğini ve Irak ile Kürtlerin diyalogunu parçalamak amacını taşıdığını bildiriyorlar." 3 Nisan/6 Mayıs 1983. Nitekim Irak İran savaşı, Temmuz başlarında Kuzey Irak'a, yani Güney Kürdistan'a sıçradı. Bu na biraz sonra işaret edeceğiz.

"yazılarda belirtilen CWKD veya CEWQED aynı cephe'dir. Türk dilindeki ses yetmezliği nedeni ile çevirmenler iki ayrı kavram kullanmışlar. KYB'nin başını çektiği cephenin adıdır. CEWQED olarak kullanılan metin, KYB tarafından çevrildiği için, kavramı o metinde aynen kullandık."

Irak ve İran sınırları içindeki Kürdistan topraklarında faaliyet sürdüren parti ve örgütlerin birbirleri ile olan çatışmaları yurtdışında kısaca verildiği üzere Şubat 83'de 19 örgütün Irak'ta tek bir cephe içinde bir araya gelmeleri ile olumlu bir evrimleşmeye doğru girdiği bir dönemde, gene belirtildiği üzere, IKP'nin cepheden ayrılması ile faaliyetler bir yanından kırıldı. Bu durum elbetteki Sovyetler Birliği ve Amerikan emperyalizminin bölge düzeyindeki makro-politik manevralarına bağlıdır

Bir diğer yanı ile de bölgedeki ilişki ve bağlantıların ve bölgedeki siyasal güçlerin özerk tavırların ^{dan} kaynaklanmakta, bazı politik hesaplar ve bakış açısının darlığı da etkileyici nitelikler taşımaktadır. IKP'nin cepheden ayrılmasını KYB ile CUD arasında silahlı bir çatışma izledi Irak KDP'nin kısmen çatışmaların dışında kaldığı, bu iç savaşla ilgili Arapçadan çevirdiğimiz belgeler savaşı çeşitli boyutları ile ortaya koyuyor.

deleyi desteklemiştik. Böyle bir anlaşma gerçekleşirse, bu elbette kesinlikle İran Kürdistanı'nda olumlu etkiler yaratacaktır. Bu anlaşma aynı zamanda, diğer ülkelerin sınırları içindeki Kürt halkının sorunlarının çözümüne de doğru bir örnek olacaktır. Çok yaygınlaşan bu söylentiler, umarızki olumlu bir sonuca varsın. Çünkü, şu anda Homeyni 'ye karşı savaşan bütün güçlerin bir araya gelmesinden yanayız. Homeini rejiminin Ortadoğu halklarının en büyük düşmanlarından biri olduğu görüşündeyiz.

Irak Kürt halkının mistekleri doğrultusunda verdikleri mücadeleyi destekliyoruz. Ama umut ederiz ki, bu sorun görüşmeler yolu ile çözülsün. Ve gerçek bir otonomi olan 11 Mart 1970'deki anlaşmanın çerçevesinde olduğu gibi iki tarafın kabul ettiği biçimde Irak Kürdistanı'na yerleşsin." (Metin Farsçadan yaklaşık olarak çevrildi. Tümü için bakınız, Özgürlük ve Demokrasi İçin Kosey-Sol Birlik Dergisi, sayı, 19 sayfa 13-14. İsteme adresi, PDKİ c/o AFK BP 102 75 623 Paris Cedex 13 France)

Olaylarla İlgili Olarak CUD'un Yayınladığı 6 Mayıs 1983 Tarihli Bildiri:

MAYIS 83

KYB'nin Irak Yurtsever Hareketine Karşı Yıkıcı Cinayetleri

Büyük Irak ve direnen Kürdistan halkı!

Bu son haftalar büyük olaylar oldu. KYB liderliği, ısrarla cephemize karşı ağır saldırılar düzenlemektedir. KYB liderliği, yurtsever cephemize karşı savaş ilan etmiştir. Cephemizi ateş ve demirle tesviye etme hayalinin peşindedir.

1 Mayıs'da başlayan sinsi cahç saldırısından önce, Nisan'ın 18'inde Bağdat Hükümeti'nin yardımı ile toplarla bize saldırı-mışlardır ve ardından hükümetin keşif uçakları, keşif uçuları yapmışlardır. Daha öncede KYB'nin saldırı birlikleri, Bağdat Hükümeti'nin gözleri önünde hazırlık yapmışlardı. KYB, Bağdat Hükümeti'nin kendilerini destekleyeceğinden o kadar emindir ki... Ayrıca, (saldırıdan) bir kaç hafta önce elinde olmayan güçlü silahlarla donatılmıştır. Çok güçlü bir cephaneye sahip oldukları için her tarafa saldırıyorlardı. Nakil araçları çok güçlüydü ve mükemmel haberleşme araçlarına sahiptiler.

Savaşın ilk iki günü eşit şartlarda olmamıza rağmen cesaret ve kararlılıkla savaştık. Çok şehit verdik. Bir çok militan-kadın/erkek— ve sivil hizmetlerde çalışanlar —radyo, tıp, edebiyat— hayatını kaybetti. Netice olarak Yurtsever Cephe örgütleri karargahlarını terketmeye mecbur oldular.

Büyük halkımız ve savaşçılar!

KYB'nin bu cinayetleri Erbil mıntıkasında ve diğer yerlerde devam edecek. Durum bunu gösteriyor. KYB, Saddam rejiminin hayatını devam ettirmesini sağlıyor. Bu saldırı bize karşı hazırlanan büyük bir planın parçasıdır. ze ve bölgedeki bü-

tün ulusal kurtuluş hareketlerine karşıdır. Bu saldırı, İsrail'in, Lübnan'a karşı sürdürdüğü işgali destekliyor, Filistin Kurtuluş Örgütü'nü tehdit ediyor. Ve Suriye'ye karşı siyonist bir saldırının maddi şartlarını hazırlıyor. İran halkının mücadelesini içerdiren parçalamak istiyor.

Kesin sonunun yaklaştığını gören Bağdat Hükümeti, bu olaylarla kendi hayatını biraz daha uzatmak istiyor. Bunun içindir ki, Bağdat Hükümeti bütün ilerici güçlerin bir tek cephede birleşmesini engelledi. KYB'nin yıkıcı faaliyetleri hükümetin bu faaliyetleri ile birleşiyordu. Çünkü, silahlı mücadele alanı olan Kürdistan'da bu emellerini gerçekleştirmek için ilerici örgütleri bir birleri ile savaştırmaktadırlar.

KYB önderliği, son yıllarda bütün yurtsever örgütlere karşı kötü saldırılar yapıyor, bunları zayıf düşürüyor ve Saddam diktatörlüğüne karşı mücadele etmelerini engelliyordu. Üzerinde düşünülmesi gereken en önemli mesele ise, tüm halkın bir araya gelerek Saddam'ı düşürmeye çalıştığı bir dönemde KYB'nin bu saldırıları yapmasıdır. Saddam diktatörlüğü bu güçlü mücadeleyi silahlı zoruyla kıramayacağı nı anlayınca, cahşlar, o da olmayınca mevcut ilişkilerle parçalamaya çalışıyordu. Son olayla KYB, böylesine tehlikeli bir pazarlığa oturmuştur. Bunu ilan etme cesaretini bugüne kadar gösteremedi. Bu saldırı, alçakça hesapların ve pazarlıkların sonucudur.

KYB'nin hayali, silahlı yurtsever güçleri tasviye edip, Saddam emperyalistler ve gericilerle pazarlıkları daha rahat sürdürmektedir.

Yurtsever demokrat güçler ise, Saddam rejimini yıkıp, Irak'a demokrasi, Kürdis-

(KYB'nin Olaylarla İlgili Açıklaması)

Değerli Yoldaş ve Kardeş

Kürdistan Yurtsever Birliği devrimci selam ve saygılarını size sunarak, aşağıdaki gerçekleri size arz etmekte fayda ve gereklilik görüp, bunu görev bilmektedir:

Birincisi: Emperyalizme, siyonizme ve şahlığa bağımlı olan Barzani önderliğinin yenilmesinden sonra, Kürdistan Yurtsever Birliği(KYB), Irak rejimine karşı Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine önderlik etmek üzere, mücadelesini şu sloganda somutlaştırdı: Irak'a bağımsızlık, Irak halkına demokrasi ve Irak Kürdistanı'na gerçek

otonomi. O dönemde Irak Komünist Partisi(IKP), Irak faşist hükümetine iki bakanlıkla ortak idi. Ve işçilere, emekçilere ve tüm halka karşı olan bu burjuva bürokratik hükümet ve rejimi, devrimci, ilerici bir hükümet, Irak'da sosyalizmin inşası için ilerleyen bir hükümet olarak kabul ediyordu. Sloganlarını buna göre tesbit ediyordu. Onların son kongrelerinin baş (esas) sloganı şu idi: "Ülkedeki ilerleme ve sosyalizmin inşası için, Irak'daki devrimci ilerlemeyi omuzlayacağız." tabii ki, "faşist" Eflakilerin partisinin önderliğinde (!). Her ne kadar Irak Komünist Partisi (IKP) hükümete ortak ve hükümetin icraatının sorumlusu ve ortağı idiyse de, yine rejimin ortağı ve savunucusu olarak sorumluluk yüklenmiş olmasına rağmen,

tan'a otonomi getirmek istiyorlar. KYB, bunlardan çok uzak durmaktadır.

KYB'nin yalan ve demagoji ile dolu olan CUD ile ilgili açıklamaları nedeniyle tüm emperyalist kurum ve ajanlardan daha ileri gitmiştir. Bu cinayetler unutulmayacaktır. Millet herkesi tanımaktadır. Bu emeller Saddam kliğinin işine yaramaktadır. Yurtsever Irak hareketine, Kürt ulusal kurtuluş hareketine büyük zararlar vermektedir.

KYB'nin yaptıkları oynanmak istenen ~~plan~~ planının birinci evresidir. Ve daha da devam edecektir. Tüm insanların bu konuda duyarlı olması gerekir. KYB'nin başında bulunan azınlığın mutlaka teşhir edilmesi gerekir. Bunların yaptıkları planlar halkımıza karşı düşmanca oyunlardır ve uygulayıcıları da KYB'dir.

Yurtsever Cephe, olayların bütün boyutlarını biliyor, olayları teşhir edecek ve bu oyunları oynayanları ise, mutlaka cezalandıracaktır.

KYB'deki yurtsever unsurlar! bu olayla-

ra karşı sesiz kalmayın ve kurtulmaya çalışın.

Yurtsever Cephe, KYB ile ilişkisi olan bütün ilerici güçlere sesleniyor ve KYB ile olan bütün ilişkilerini kesmelerini istiyor.

Halkımızla birleşen CUD, meşru hakları için mücadele ediyor. Başarıya ulaşacağı ise kesindir. Halkımıza karşı gelişen bu düşmanca tavır ise kırılacaktır.

Tüm dost güçlere sesleniyoruz!

Arap Ulusal Hareketi, Yurtsever Suriye Hükümeti, Lübya, Demokratik Yemen, FKÖ, Filistin Örgütleri, tüm ulusal ilerici Kürt partileri ve dünyadaki bütün ilerici güçler! KYB'nin işlediği cinayetleri teşhir edin, halkımızın diktatörlüğe, emperyalizme ve gericiliğe karşı mücadelesini destekleyin.

Yurtsever Cephe, savaşan güçlerini selamlıyor.

Yurtsever Cephe'nin yurtsever hareketinin şehitleri ölümsüzdür.

IRAK YURTSEVER DEMOKRAT CEPHE

YÜKSEK KOMİTE (6 Mayıs 1983)

KYB ona birkaç açıklama ve mektup göndererek, parti yöneticilerinin, Kürt halkının içinde bulunduğu trajedik durumu görmesini ve yardımını talep etti.

İkincisi: KYB, 1976 yılında, Irak yurtsever devrimci muhalefeti adına, Kürdistan'da silahlı mücadeleyi ilan etti. Kürdistan'da yakılan bu ateş Irak devrimci-demokratik devriminin başlangıcı idi. IKP, o zaman, rejimin biçimsel ve göstermelik otonomisinin (yönetim organlarının) içinde bulunuyordu. Kürdistan'da, bu göstermelik otonomi perdesi altında Araplaştırma, Baaslaştırma ve yüzbinlerce Kürt köylüsünün sürgün uygulamaları yapıyordu. Irak Kürdistanı'nda 1247(binikiyüzkırkyedi) Kürt köyü yakılıp yıktırıldı, 775 bin Kürt yurttaş bu köylerden sürgün edildi. Bu köylerin imha ve sürgün kararları, IKP'nin ortağı olduğu faşist hükümet ve yurtsever-ulusal ilerici cephe denilen cephe tarafından da onaylanıyordu. Ki, IKP bu cephenin temel yanlarından (üyelerinden) biri idi.

Ve yine her ne kadar, IKP yöneticileri, rejimin bu resmi şoven politikasının ve Kürt halkına karşı olan politikanın –ki günahları çok ağırdır– ortak sorumlusu idiyse, KYB önderliği ve yurtsever peşmergeleri, komünistlere karşı olumlu ve dostane bir siyaset yürütüyordu. Ki o sıralarda IKP yönetimi ise, kendi taraftarlarına talimatlar çıkararak onların peşmerge ve yandaşlarımızın çalışmaları ile ilgili ihbarlar yapmasını ve hareketlerinin faşist cuntaya bildirilmesini istiyordu. Kürdistan'da ateşi yanmaya başlayan Irak demokratik devrimine karşı geniş bir kampanya açtılar. IKP'nin merkez komitesi raporları ve merkezi yayın organı bu devrimi gerici bir fitne olarak nitelendiriyordu. Bunu emperyalizmin ve Irak'a karşı olan Arap devletlerinin (Suriye ve Lıbya'nın) bir planı olarak görüyordu.

Üçüncüsü: Faşist hükümet ile IKP'nin arası bozulunca ve ne zaman ki, faşistler IKP'nin bakan ve temsilcilerini kendi hükümetlerinden attı, onları göstermelik otonomi organlarından kovdu ve sözde yurtsever cephesinden attıktan sonra ve kadro ve taraftarları takip ve tutuklanmaya başlanınca, o zaman KYB hemen onları yanına almaya ve korumaya başladı. Onları halk çocuklarının şehit kanı ile elde ettiği kurtarılmış bölgelere götürdü. KYB'nin tüm örgütlerinin ve peşmerge komitelerinin yardımı ile yüzlerce komünist ölümden kurtarıldı, korundu. Ve KYB onlara ayıarca yetecek kadar maddi, askeri ve sıhhi yardımını esirgemedi. Silaha en çok ihtiyacımız olduğu bir sırada onlara onlarca parça silah ve mühimmat verildi.

Ve bu arada, geniş yurtsever bir koalisyona zenim yaratmak üzere, sol güçlerin bir cephesi için kendilerine öneri yaptık. Fakat IKP bizim bu önerimizi red etti. IKP rejimin alaşağı edilmesini hedefleyen, alternatif demokratik bir koalisyonun gösterilmesini red ediyordu. Çünkü, o, daha o sıralarda faşist Bağdat Rejimi ile ilişkilerini yeniden iyileştirme rüyası içinde idi. Önerimizi reddinin nedeni, buydu.

Dördüncüsü: Irak ilerici hareketleri, KYB ile birlikte, IKP'yi de içeren ilerici bir cephenin oluşturulması için çaba gösteriyorlardı. Fakat IKP yönetimi tam bir yıl, bugün-yarın diye bu çabaları erteliyor inatla bunu kabul etmiyordu. Asıl gerekçesi de, Irak halkının düşmanı Irak Rejiminin yıkılması şiarına karşı olması idi.

Bir süre devam eden bu sürekli önerilerden sonra, nihayet 1980'de hareketin (çalışmanın) içine girmeyi kabul etti. Ancak hazırlık komitesinde (cephe kuruluş komitesi) şunlara karşı çıkıyordu: Burjuva-demokratik rejimin sıfatlandırılmasını ve teşhirini kabul etmiyordu; Bu rejimi yeni sömürgecilik (emperyalizm) ile ilişkilerinin

açıklanmasını istemiyordu. Cezayir ittifa-
kının mahkum edilmesine karşı çıkıyordu
Ve Suriye'ye karşı olarak petrol boru hat-
tının İskenderun'dan geçirilmesine karşı
çıkılmasını kabul etmiyordu. Ayrıca tüm
devrimci(radikal) sloganlara karşı itirazla-
rı vardı. Rejimin sert deyimlerle nitelen-
dirilmesine karşı idi. Bu tavrı ile de, cephe
nin ilanı tam 9 ay daha geriye atıldı.

Irak yurtsever cephesi ile ilgili böyle
erteletmeler devam edince, hazırlık komi-
tesi, tarafların görüşlerini birbirine yakın-
laştırmak için yetki verilmesi için oybirli-
ği ile karar aldılar. Bu karar tüm taraflarca
olumlu bulunduğu gibi, IKP tarafından
da desteklendi. Talabani kardeşimiz, Filis-
tin Demokratik Cephesi'nin temsilcisi ile
birlikte, ortak ibare ve şiarları tesbit et-
mek için iki ayı aşkın süren yoğun bir çalı-
şma ve çaba sürdürdüler. Cephenin oluş-
ması için, yaptığı bu çalışma ve aktif rolü
ile KYB tüm tarafların takdir ve güvenini
aldı. Şunu hatırlatalım ki, hazırlık komite
sinin ilk taslak bildirgesi de, KYB'nin kur-
tarılmış bölgelerdeki üssünde hazırlandı.

Böylece(cephenin kurulması ile) Irak
halk kitleleri bunu sevinçle karşıladılar.
Herkesin morali yükseldi, Irak yurtsever
ilerici hareketi devrimci bir yükselme gös-
terdi. Kitleler içinde başarı ve zafer umut-
ları arttı.

Beşincisi: Fakat bu umudumuz kısa sür-
dü. Bunun nedenide IKP yönetiminin
yurtsever hareket içindeki bölücü parçala-
yıcı çalışması idi. IKP yönetimi yurtsever
harekete ve Irak Ulusal Demokratik Yurt-
sever Cephesi'ne(CEWQED'e) karşı bir sa-
botaj yaptı. O da şuydu: IKP, CEWQED'
in diğer bir üyesi ve Barzani önderliği ile
birlikte yeni bir cepheyi (CUD'u) ilan et-
mesi idi. O Barzani yönetimi ki, asıl ey-
lemleri ile İran Şah'ı, Amerikan emperyalizmi
ve İsrail'in adamları idiler. Amerikan
Kongresi'nden çalınan Otis Payk gizli bel-

gelerinde, İsrail gazeteleri ve bizzat Mena-
hem Begin'in ağzından yapılan açıklama-
larla bu yönetimin (Barzani yönetiminin)
CIA, İsrail Mosad'ı ve Şah'ın Savak'ı ile
casusluk istihbarat ilişkilerinin olduğu açı-
ğa çıkmıştı. Bu yönetimin kendisi de A-
merikan emperyalizmi, Şah gericiliği ve
İsrail siyonizmi ile ilişkilerini gizlemiyordu.
Ve o yönetim ki, Kürt ulusal kurtuluş
hareketi içindeki ihanetleri artık kimse-
den saklı gizli değildir. Ve şimdi de Kürt
halkına karşı tüm Kürdistan'da kiralık ve
bağımlı bir rol oynamaktadırlar.

Irak Komünist Partisi'nin bu parçalayıcı
tavrından sonra Irak Ulusal Yurtsever De-
mokratik Cephesi(CEWQED) felç oldu.
Hareketin yurtsever güçlerinin Irak rejimi-
ne karşı birliği engellendi.

Altıncısı: IKP bu parçalayıcı tavrı göster-
dikten sonra KYB tarafından uyarıldı,
IKP'nin bu tavrının Irak ilerici güçleri ara-
sında çatışmalara neden olacağı hatırlatıldı.
Çünkü, IKP, Barzani yönetimi ile
cephe yapıyordu. O Barzaniler ki, tüm
Irak ilericilerine silahlı saldırı yapıyor on-
ları vuruyordu. Saldırdığı ve vurduğu güç-
lerden biri de KYB idi.

Biz, IKP'nin bu parçalayıcı tavrının ya-
ratacağı tehlike ve sonuçlarla ilgili olarak
tüm CEWQED üyelerine, Filistin devrimci
hareketlerin , Suriye Komünist Partisi'ni
Doğu ülkeleri ve Arap alemindeki bir çok
sol ve devrimci örgütleri bilgilendirdik.
IKP'nin yeniden CEWQED'e dönmesi için
çok yoğun bir çaba sarfettik. Ancak IKP
yönetimi inat etti ve bir türlü o parçalayıcı
yeni cephesinden vazgeçmedi, onu de-
vam ettirdi.

Nihayet Irak'ın 19 ilerici yurtsever parti
örgüt ve grubu, Trablus'da -Libya'da-
toplanıp, Irak'da geniş yurtsever bir cep-
henin kurulması için bir bildiri imzalayıp
yayınladılar. IKP'nin iki yetkili temsilcisi
de bu bildiriye imza atmıştı. Fakat bir-iki
hafta sonra IKP temsilcilerinin imza koy-
duğu sözden vazgeçtiler. Ve geniş Irak
yurtsever cephesi çalışmalarından çe-

kildiğini ilan etti, kendi bölücü parçalayıcı cephesinde kalmaya devam etti.. Ki, o cephenin de(CUD'un) ve CEWQED'in de kendilerini fesh ederek hepsinin Irak yurtsever cephesi içine girmesi gündeme alınmıştı.

Bu parçalayıcı tavrı, Irak işçi sınıfının çıkarlarına aykırıdır, Irak halkının çıkarlarına aykırıdır ve Irak Rejimi'ne karşı olan ilerici hareketin yararına değildir. Bu durum ve tavrı tüm ilerici, devrimci Irak güçlerinin birliğini engelliyor. İşte bu durumun kendisi(bu zemin) IKP yönetimini KYB'ye karşı düşmanlık yapmaya itiyor. Demokratik devrimin ateşini Kürdistan'da yakmaya başlayan, mücadele alanında Kürdistan'ı en büyük ilerici ve devrimci olan ve Irak yurtsever cephesinin mücadele bayrağını Kürdistan'dan yükseleterek tüm Irak'a yaymaya çalışan KYB'ye karşı IKP nin tavrı bu durumdan kaynaklanıyor. Burda IKP'nin KYB'ye karşı olan düşmanlığının gizli yanı (sırrı) kendisini ele veriyor. Onun bu durumunu Sinnimar olayına benzetmek mümkündür. IKP'nin bu yönetimi Irak hareketindeki IKP'nin onlarca yıllık trajedilerinin sorumlusudur.

Yedincisi: KYB, IKP ile kendi aralarında bir kardeş kavgası çıkmaması için yoğun bir çaba sarf etti. IKP yönetiminin bir çok hakaret ve saldırılarına tahammül etti, kendini onlarla karşı karşıya gelmekten sakındı. Fakat IKP yönetimi bizimle her durumda savaş çıkarmak için ne lazımsa onu yaptı. Her türlü sataşma yöntemini bize karşı kullandı. Kadro ve taraftarlarımıza karşı silahlı baskın ve hakaretler yaptılar. Şimdiye kadar 37(otuz yedi) den fazla kadro, taraftar ve savaşçımız onların eli ile öldürülmüştür. Bize karşı planlanan bu savaş ve saldırılarında onlar, bizim bu sabır ve olumlu tavrımızı zayıflığımıza bağlıyor, öyle hayal ediyorlardı. Onlar bu sabır ve tahammülümüzün geniş yurtseverlik sorumluluğumuzdan kaynaklandığını hesap etmiyorlardı. Ve yine bu sorumluluktur ki, bizi KYB ile IKP arasında kan dökmekten alıkoyuyordu.

IKP yönetimi KYB'yi silahla ortadan kaldırmak için iki plana iştirak etti. Bunlardan biri 1981'de ve ikincisi 1983 yılında idi. Ama her iki plan da boşa çoktu. Ve KYB onların silahlı saldırılarına karşı üstün geldi. İşte şu aşağıdakiler bazı olayların özetidir:

1. 1981 sonbaharında IKP'nin iç(ülkede)ki yönetimi, Barzani yönetimi ve küçük sağ bir grup KYB'ye karşı bir oyun tezgahladılar. Bu mektubun ilişiginde sunulan belgelerde de görüldüğü gibi IKP'ni içerdeki(ülkede)ki yönetimi, sözünü ettiğimiz bu her iki mütefiği ile birlikte Hewler bölgesi Verte köyündeki bölge yönetimize ve KYB'nin merkezine —Zelev ve Navzenge— saldırmak için bir plan hazırlamışlar. Yine bu mektupla sunulan belgeler, KYB'nin onlardan istediği tarafsızlığı bizimle Barzaniler arasında arabulucu olma ve ateşkes istediğimiz, IKP yönetiminin red ettiğini gösterebiliriz. Bunun belgesi de 1.11.1981 tarih ve 235 nolu mektuptur. Şöyle diyor: "Mam Celal'ın temsilcileri(tarafı) iki defa yanımıza geldi... Tarafsız olmanızı bizden istediler. Bizden, normal bir çözüm için geçici olarak savaşın durdurulmasını istediler. Biz böyle bir şeyin olmadığını ve olamayacağını kendilerine söyledik. Ve CUD ile birlikte olacağımızı söyledik."

Ve telgraflarında da —savaş alanındaki arkadaşlarına göndermişler— "KYB iki defa bizimle görüştüler ve tarafsızlık talebinde bulundular. Biz onlara CUD tarafı ile birlikte olacağımızı söyledik. Onların isteği, normal bir çözüm bulununcaya kadar ateşkes ve herkesin kendi yerinde kalması (beklemesi) idi. Zayıflıklarının farkında

ve telgraflarında da —savaş alanındaki arkadaşlarına göndermişler— "KYB iki defa bizimle görüştüler ve tarafsızlık talebinde bulundular. Biz onlara CUD tarafı ile birlikte olacağımızı söyledik. Onların isteği, normal bir çözüm bulununcaya kadar ateşkes ve herkesin kendi yerinde kalması (beklemesi) idi. Zayıflıklarının farkında

lar. Siz buna kanıp gevşemeyin..." Ekteki mektuba bakınız.

2. Onlar bu hataları üzerinde yürümeye devam ettiler, KYB'nin Verte köyündeki üssüne haksız olarak saldırıya geçtiler. Arkadaşlarımız komünistlerle savaşmak istemiyordu. Komünistler bunu istismar ettiler ve bundan yararlanarak arkadaşlarımızın silahlarını aldılar. Ve onlar bu savaşı devam ettirmede direnince, kahraman Kür distan peşmergelerinden birlikler onlara karşı durdu ve hepsini Verte deresinde muhasaraya aldı, muhasarayı her tarafta yerine oturttu. Tabii ki, bu komünistlerle birlikte yüzlerce kiralık Barzani yönetiminin haydudu da vardı. Aslında burda onları cezalandırmak (Barzanileri) peşmergelelerimiz için iyi bir fırsattı.

O zaman iki aksi tavır orta yerde idi. a) -IKP'nin iç (ülkedeki) yönetiminin savaşmakta direten ve provakasyona açık tavrı, b) - (savaşıldığı takdirde) başarının bizim olacağını bildiğimiz halde: KYB'nin kan dökmekten kaçınan ve yurtseverlik sorumluluğundan kaynaklanan tavrı idi.

IKP'nin içerdeki (ülkedeki) yönetimi, 19/21.11.1981 tarihli bir mektubunda, satılık Barzani yönetimine ve bölgede askeri aktiviteyi düzenleyen koordinasyon kuruluna, KYB'ye yeni bir saldırı için kendi güçlerini toparlamalarını ve onların (KYB) silahlılarına hiç fırsat verilmemesini istemektedir.

CUD'un bir kaç hucumu püskürtülüp, KYB'nin muhasarası daraltılınca ve onların geliş-gidiş yolları tamamen kapatılıp savaş kontrolü KYB'nin eline geçtikten sonra, KYB yönetimi hemen kendi taraftarlarına bir emir çıkardı; muhasaranın kaldırılmasını, onlara yol verilmesini ve geldikleri yerlere geri dönmelerinin sağlanması istendi.. Bunun tek sebebi onların içinde komünistlerin de bulunması ve bizim komünist kanı dökmek istemememiz-

den idi. Gerçi bu gelişmelerden sonra, IKP bize teşekkür etti ve bizim bu geniş sorumluluk ve olumlu tavrımızı takdir ettiler. Fakat bunu çabuk unuttular. Bizim onlara karşı dostane tavır ve iyiliklerimizi erken unuttular. Aramızdaki, ikili, ortak bir çalışma için yaptığımız anlaşmadan sonra ve rejime karşı geniş yurtsever bir cephe için 6.2.1983' de yaptığımız toplantının tutanaklarında söylenenlerden sonra 1983'de tekrar eski tavırlarına döndüler.

KYB'ye Saldırı İçin Bir Plan

Bazılarını bu yazımızın ekinde size sunduğumuz elimizdeki belgeler, KYB ile ilgili bu yeni planı da açığaçıkıyor. Bu plan, IKP iç yönetimi, CUD adıyla bilinen parçalayıcı cephesindeki mütefikleri ile birlik te KYB'ye saldırıp onu ortadan kaldırmak ve mücadele alanından çıkarmak niyetindedir.

Bu plan komünistler ve mütefiklerinin taraftarları tarafından 15.4.1983'de uygulamaya sokuldu. Şöyle ki: O gün Kosret kuvvetleri sorumlusu şehit Mehmet Şemal ile yardımcısı şehit Ahmet Serbaz arkadaşımızı katledildiler. Onlar dört peşmerge ile arabayla Badava köyünden çıkar ken komünistlerle karşılaşılır ve onlara merhaba demek için arabadan inerler, verdikleri selamın cevabı olarak silahla taranıp hayatlarına son verilir. Şunun da bilinmesi gerekir ki, şehid Mehmed Şemal IKP ye çok hizmet etmişti. O'nun nasıl kendisini Beyrut'taki tehlikelere atıp, Beyrut'tan Şam'a, Kamışli'ya ve sınıra onlar için kendi sırtında nasıl silah ve mühimmat taşıdığını herkes bilir.

Yine belgeler içindeki 20.4 tarih ve 100 nolu telgrafta planın uygulamaya sokulduğunu göstermektedir. Bu telgraf Resul Mamend liderliğindeki kuşku verici sağ grup-tan, Barzani kiralıklar ve IKP yönetimine gönderilmiş. Telgr. ... n taraflardan, or-

tak bir koordinasyon ile KYB'ye karşı silahlı saldırıya başlanmasını ve bir ders verilmesini talep ediyor. Sonuçta bunların ittifakı hayata geçer. Aşağıdaki belgeler ve olaylar bunu açıkça gösteriyor:

1.KYB'nin 4. bölgedeki üssüne –Balsan'a– yapılan saldırı: Bu üssümüzde Erbil bölgesi KYB yönetimi vardır. Bunların içinde iki polit büro üyemiz ve bir askeri büro üyemiz vardır. IKP silahlıları, Barzaniler ve kuşku verici sağ müttefiklerinin silahlılarından oluşan büyük bir kuvvetle 27.4.1983 sabahı bu üssümüze saldırdılar. Onların belgelerinin de dediği gibi KYB'den 23(yirmüç) kişiyi öldürdüler. Ve 32 taraftar, kadro ve savaştığımızı da yaraladılar.

2. KYB'nin 3.bölge üssü –Verte köyüne silahlı saldırı: IKP'nin askeri bürosuna gelen mektup ve Resul sağ grubunun polit bürosunun 28.4.1983 tarihli mektubunda görüldüğü gibi.

3. KYB merkez karargahının –Zelev ve Navzengi– tutulmasının planı: IKP askeri bürosundan Ebu serbaz(adı, Mella Ahmede Balixani'dir) imzası ile kendi kuvvetlerinin sorumlularına gönderdiği 304. 1983 tarihli mektup. Onun mektubunda "avinizi aslanca yakalamalısınız" diye askeri bir emir de vardır. Yine Barzani taraftarlarının da –aynı eylem için– iki gün içinde mıntıkaya geleceğinin de haberini veriyor.

Ve IKP'nin 1.5. tarihli telgrafı, parti kuvvetlerinin (Barzani taraftarlarının) KYB'ye karşı, savaş alanına iki koldan gireceğinin kararının alındığını bildiriyor; Birincisi, Sekra ve Yendeze'ye, 3.bölgemize karşı, ikincisi, Doletu ve Navzeng'e, ki KYB'nin polit bürosu, askeri bürosu, örgütlenme ve yayın üsleri oradadır. Telgraf aynen şöyledir:

polit bürosunur (telgrafı) üzerine: Kuv-

vetlerimiz iki koldan giriş yapacaklar. Biri Sekran ve Yendize'ye. İkincisi, Doletu ve Navzen'ge dir. Bizde sizin kadar acele ediyoruz."

Burdan da anlaşıldığı gibi, IKP polit bürosu bize (Navzeng'teki merkezimize) vurmak için 30 Nisan tarihinden önce de acele ediyormuş. İşte KYB'ye saldırıp vurma-yı tasarlayan bu tehlikeli planın belgeleri onu böyle açığa çıkarıyor. Ayrıca olan olaylar da bunu doğuladı ve ortaya çıkardı.

Değerli yoldaş ve kardeşler,

Bu olaylar ve belgeler bu gerçekleri ortaya çıkardı. Ki, IKP iç yönetimi, CUD adıyla bilinen kendi bölücü cephesiyle –özellikle satılık Barzani önderliği ile– ittifak ederek KYB'ye saldırı ve vurmaya hazırlanıyordu. CUD kuvvetleri bu planı yerine getirmek için, aslında askeri hücumlarını fiilen yaptılar. Fakat Kürdistan peşmerge güçlerinin kahramanca direnişi ile karşılaştılar ve kırılıp dağıldılar, kötü bir hezimete uğradılar. Savaşın olduğu bölgeler bir birine yakın ve karşılıklı olduğu için onlar, 3. bölge ve Oalatukan'da yenilince, KYB kuvvetleri onları in'lerine kadar takip ederek, onları Resul Mamend grubunun üssüne kadar sürdü ve orda onları muhasaraya aldı. Ve 1.5.1983'de onların üsleri işgal edildi. Biz o gün savaşı durduk ve KYB önderliği kendi polit büro bil dirisinde IKP'ye sıcak bir çağrı yaptı. Çağrımızda onlardan, bizden savaşmaktan vazgeçmeleri, bize olan saldırının içinden çıkılmasını ve bizimle barışçıl bir anlaşmanın imzalanmasını istedik.

Fakat IKP'nin iç(ülkedeki) yönetimi bizim bu çağrımızı red etti. Ve onların kuvvetleri hala kendi müttefiklerini aralamak için, top ve ağır silahlarla saldırılarını devam ettirince ve KYB'lilerin "aslanca avlanması" emirlerini yağdırmaya devam edince, artık o zaman KYB askeri bürosu

da bir emir yayınlayarak onlara anladıkları dilden cevap verilmesi gerektiği. Ve artık bundan daha tabii ve mantıklı bir yol kalmamıştı. Eğer onların anladığı tek dil savaşmak ise onlara bu dilden cevap verilmek zorunda kalındı. Son iki günde 2/5 ve 3/5 de bu saldırganlarında Gırnagvur'daki üslerine (Piştışan'da bir köy) el konuldu.

IKP polit bürosunun çoğunluğu savaş alanında durmayıp İran topraklarına kadar kaçtılar. Bildikleri tek dil, "avınızı aslanca tutmalısınız ve ölünceye kadar savaşmalısınız" emrini vermekten başka bir şey bilmeyen, kendi güçlerinin düzenli geri çekilmesini dahi bir yana bırakıp İran'a kaçılıyor ve savaşın uzağında sadece emir veriliyorsa, bu emirler nedeniyle meydana gelen savaşın zarar ve sonuçlarından yalnızca onlar sorumludur. Sebepsiz yere savaşa sürdükları canlardan ve dökülen kanlardan yalnızca onlar sorumludur. Dökülen bu kanın ister Kürdistan yurtseverlerinin kanı olsun, isterse komünist kanı olsun tek sorumlusu onlardır.

Yoldaşlar, Kardeşler,

Bu savaşın gerçek tablosu budur. Bunun ateşi, IKP'nin ülkedeki polit büro üyelerinin çoğunluğunun eli ile KYB'ye karşı yakıldı.

KYB'nin kendi taraftarlarını, güçlerini ve üslerini savunması tabii bir durumdur. Yine bu saldırganları savaş dışı edebilmek için, bunlara cevap verip, bunları dağıtmak bir gereklilik ve zorunluluktur. Yurtsever peşmerge kuvvetlerinin saygın başarısından sonra ve 50 komünistin esir alınışından sonra, KYB yine kendi eski prensiplerinde kararlı idi. Ve IKP polit büro üyesi Mamoste A.Kerim Ahmet El Davud'a savaşın durdurulmasını isteyen ortak bir bildiri çıkarma önerisi yaptık. O bunu kabul edince, IKP ve KYB arasında savaşın hemen durmasını isteyen ve Celal Talaba-

ni kardeşimiz ile, kardeş Kerim Ahmet El Davur imzası ile bir bildiri yayınlandı. Ve öyle de oldu. (Savaşı hemen durdurduk). Bu da, ve özellikle KYB'nin bu büyük zaferinden sonra da, IKP ile birlikte bir arada kalmayı, yardımlaşmayı ve sorunlarımızı dostça siyasi yoldan haletmek ve kendimizi savaştan uzak tutmak istiyoruz. Ki, bu da bir kaç defa açıkladığımız KYB'nin IKP'ye karşı siyaset ve yaklaşımının değişmediğinin delilidir.

Fakat KYB'ye karşı çıkardıkları bu kötü savaştan sorumlu olan IKP polit bürosundaki bu grup, şimdi kuru gürlüğü çıkarıp, bağırıp çağırarak uğraşılıyor. KYB ve onun taraftar ve silahlılarına karşı yalan ve iftira dağıtıyor. Onlar bu kahraman peşmergelerin savaş sıcaklığı içinde, kendi nefis ve canları ile, kurtulsun diye Mamoste Kerim Ahmed'i nasıl sarıp O'nu ateş ve kurşun yağmurundan koruduklarını unutuyorlar. Bizzat Mamoste Ahmet Kerim salimen KYB merkezine geldiği zamanda bunu doğruladı. Burda da (merkezde), kendisi ve her iki dostu Ebu Serbaz ve Ebu Şivan saygı ile karşılandılar. Bir esir gibi değil, saygın bir misafirimiz gibi saygı ile karşılandılar. Sonra onlar serbest olunca ve istedikleri yere gitmeye başlayınca, yine saygı ile uğurlandılar.

Sonuç olarak: Adil bir hükme varmak ve tarafların sorumluluklarının tayini için, delilleri araştırmak ve belgeleri tetkik etmek üzere temsilci veya inandığımız kişileri Kürdistan'a göndermenizi istiyoruz. Biz biliyoruz ki, uyanık, sorumluluk duyan ve doğruyu bulmaya çalışan kimseler sormadan, araştırmadan objektif sonuçlara varmadan, hüküm vermez. Çünkü, eğer öyle yaparlarsa, onlarda bilirler ki, büyük yanlışlara düşerler. Ve bunun zararları da, sadece onlara, onların örgütlerine ve onların hareketlerine olacaktır.

Biz sabırsızlıkla sizin yetkili ve taraftarlarınızı Kürdistan'a bekliyoruz. Gelsinler kendi gözleri ile gerçekleri görsünler ki, kim bu kardeş kavgasından ve kan dökümünden sorumludur. Kim emperyalizme, siyonizme ve diktatörlüğe karşı yurtseverlerin birliğinden yanadır. Ve kim geniş bir

Irak yurtsever cephesinden yana isteklidir Samimiyetle arz olunur.

Kürdistan Yurtsever Birliği Polit Bürosu
NOT:(Metindeki sözü edilen belgelerin Arapça fotokopileri de bu metinle beraber çeşitli siyasetlere verilmiştir.)

CUD—KYB çatışması IKP'ne pahalıya mal oldu. Karargahları imha edildi. Pasok ve Sosyalist Parti de ağır kayıplar verdiler.

Çatışma alanı genel olarak Irak KDP'nin örgütlü bulunduğu alanda cereyan etti ve ardından aynı alana karşı Türk ordusunun istila hareketi başladı. Türk ordusunun istila hareketi, Irak Devleti'nin resmi onayı ile gerçekleştirildi. Olayla ilgili olarak bütün siyasi güçler etraflı bilgilendirme ve protesto gösterileri yaptığı için bu informasyon bültenin de ayrıca yer verme gereğini duymadık. Açık olan bir şey varsa, o da Türk ordusunun alandan yenilerek çekildiğidir. Mehmetçik Kürdistan dağlarında hedeflenen noktalara varamadı. Irak KDP ise, büyük bir prestij kazandı. Irak KDP'yi hainlikle, CIA ajanlığı ile suçlayan bütün siyasetler bu tezlerini geri aldılar ve Irak KDP'yi yurtsever bir güç olarak kutsadılar.

İstila hareketinin doğru dürüst bir değerlendirmesi ve güvenilir kaynaklara dayalı bilgilendirme henüz yok. Bu karmaşa sürerken İran, Şafak Hareketi ile Kürdistan'ın en stratejik merkezlerine yöneldi. Bu durum, İran ile ilişkileri gergin olan KYB kadar, savaş içinde bulunan İran KDP'yi de oldukça zor bir duruma sokmuş bulunuyor. Irak, direnç gösteremedi. Göste-

remez de. O alanda Irak'ın manevra kabiliyeti olabildiğince azdır. Aynı bölge, Kerkük petroleri ve Türkiye'den geçip Bağdat'a ulaşan karayolu ile beraber İskenderun'a ulaşan petrol boru hattını da tehdit eden bir özelliğe sahiptir. Esasen, İran pasdarlarının bu bölgede savaş sürdürmeleri çok çetin bir iştir. Barzani'nin ünlü karargahı Gulala'da bu bölgededir. Pasdarların ilerlemesinden anlaşılması gereken şey, Peşmergenin savaşmasıdır. Bölge, Peşmerge tarafından çok iyi bilinmektedir ve Peşmergenin bu bölgede yüksek bir savaş kabiliyeti vardır. Alınan haberlere göre, bazı stratejik yerler göğsgöğüse mücadele ile İran'dan geri alınmıştır. Bu durumda göğsgöğüse savaşan güçlerin Irak askerleri mi yoksa İran' a karşı savaşan —ki bu aynı zamanda KDP ile de savaşmak demektir— KYB'nin peşmergeleri mi olduğu henüz belli değildir. Bu süreç içinde Irak ve İran dışişleri Türkiye ile aralarında hava köprüsü kurdular. Biri gelip, biri gidiyor. Şüphesiz, örülmek istenen çorap son çözümlenmede Kürdistan'ın başına örülecek. Bu kirlî hesaplardan doğrudan doğruya etkilenen ve zarar görecektir olan güçler de elbette ki, bölge proletaryası ile ulusal kuruluşçu güçlerdir.

OSMAN SEBRÎ.den

Kürt Komünistlerinin Birliĝ Hakkında.

Ben, komünist olmadığım için, benim komünistlerin birliĝi ile ilgili olarak bazı konuşmalarımı yersiz görebilirsiniz. Her ne kadar ben komünist değilsem de, Kürdüm, onlar da Kürttürler. Biz beraberce Kürtlerin özgürlüğü ve Kürdistan'ın baĝım sızlıĝı için çalışıyoruz. Bu nedenle biz birbirimize sahip çıkmalı ve birbirimizi koruyup kollamalıyız. Kardeşlerimizin durumunu acı ve tatsız olduğu için, Onlarla ilgili belirlemeler de şüphesiz acı ve sert olacaktır. Umarım ki, sizler, benim açık sözlü oluşumu anlayışla karşılırsınız.

Kardeşler! Komünizm, başlıbaşına bir ideolojidir. Onu parçalamak ve içinden birbirine ters görüşler çıkarmak mümkün değildir. Kim ki böyle bir eğilim içine girerse, o, kendisini yüzüne bakılamaz ve örgütünü de utanılacak duruma sokar. Vatani da harap eder. Bilmeniz gerekir ki, ben, Türkiye Kürtlerinin komünist örgütlerinin sayısını öğrendiğim zaman büyük üzüntüye kapıldım, sizin mücadelenize olan güvenim sarsıldı ve biz Kürtlerin kara bahtlılığını gördüm. Özellikle, bu partilerin önderleri çoğunlukla öğrencidirler ve kendilerini çok bilinçli ve yiğit görüyorlar.

Değerli kardeşler! Sizin partilerinizin sayısını öğrendiğim zaman şunu düşündüm: Bundan üçyüz yıl önce Kürdistan'da 11 Kürt emirliĝi vardı. Onlar birleşemediler. Ve birbirlerine düştüler. Sonra 1400 aşirete bölündüler. Bugün bu aşiretlerin hepsi düşmanın ayakları altında ezilmektedirler. Türkiye Kürdistanı ki, bugün orada Kürt halkının yarısı yaşamaktadır. Ve orada Kürt komünistlerinin 11 tane örgütü bulunmaktadır! Bu durum ne kadar acı ve elem vericidir, biliyor musunuz? Eğer siz halka ve vatana acımıyorsanız, baĝlı olduğunuz komünizme acıyın! Kendinizi bu yüzüzlükten kurtarın. Aksi takdirde, yapacağınız şey, b¹ birinizi boğazlamaktır

Bugün içinde bulunduğunuz durum, vatani-nizi düşman elinden kurtarmaya değil, hal kınızı daha kötü durumlara sokmaya yarıyor. Halkımız bugüne kadar karşılaştığı felaketlerle karşılaşacaktır.

Ne zaman birlik konusu gündeme gelirse, ben, birçoklarının ağzından şu haykırışları duyuyorum: Türkiye Kürt komünistler arasında güç birliĝi.. Bilinmelidir ki, bu çok yanlış ve sakat bir düşüncedir. Güç birliĝi komünistlerle diğer siyasi güçler arasında olur. Bir ülkenin komünistleri arasında güç birliĝi terstir, onlar birleşmelidirler, bir olmalıydılar. Yok eğer onlar (komünistler) birleşemiyorlarsa, komünizmden vazgeçmek, onlar için daha şerefli ve tutarlı bir tavrıdır. Kürt komünistler Afganistanlı komünistleri yakından tanımalı ve onların işledikleri hataları işlememelidirler. Bugün için, komünistlerin birliĝi hakkında benim öğütlerim şunlardır:

1-Her şeyden önce, Türkiye Kürtlerinin komünist birliĝi sağlanmalıdır. (Türkiyeli Kürt komünistlerinin birliĝi sağlanmalıdır) Kim ki, alandaki birlikten geri durursa, o, ne komünisttir ve ne de komünist olabilir. Onların birliĝi sağlandıktan sonra bütün Kürdistanlı komünistlerin birliĝi için çalışılabilir.

2-Her Kürt komünisti önce yurtsever ve sonra komünist olmalıdır. Yani halkı komünist ideoloji doğrultusunda uyarmalı ve korumalıdır. Halkı, kendi ideolojisine benzetmemelidir. Müslüman Kürtler 1300 sene önce, halkı nasıl müslümanlaştırdı-larsa, öyle.. Çok iyi bilinmelidir ki, ideolojiler insanlar içindir, insanlar ideoloji için değil.

(Osman Sebrî'nin bu mektubu, yaklaşık olarak Türkçeye çevrildi. Metnin Kürtçe orijinali, Osman Sebrî'nin bir şiiri ile beraber dergimizin 6. sayısında yayınlanacaktır.)

BİR NEDİRİ

TOPAL EŞEKLE KERVANA
KATILANLAR

D.BORA

Devrimci hareket parçalanma dönemi yaşıyor, ama bu kör döğüşü ortamında ne yapmalı? En ideal yanıtla "komünistlerin birliği" denilebilir. Ancak, bu da bir soru işareti taşıyor: Nasıl bir birlik, hangi öl çülere göre bir birlik?

"Koskoca" bir 12 Eylül yaşandı. Ve son rası... Herkes "neden yenildik?" sorusuna yanıt ararken "kim yenildi?" sorusunu kendine soran pek çıkmadı. Narsizme yalananmamış, kendinde bir parça devrimci sorumluluk duyan biri bu soruyu dürüstçe yanıtlayabilirdi. Yıllardır burjuvazinin ikti darda olduğı bir ülkede "halk devrimi"(!) yapmak, "halk iktidarı"(?!) kurmak için yola çıkan hakkabazlar sayesinde bugünle re geldi. İnsan oğlunun yapısal özelliğidir, herhangi bir yenilgiden, başarısızlıktan sonra kendini suçladığı pek nadir olur. Gene ilginç bir özelliğı de yenilginin arkasından bir sığınak aramasıdır. Ana rahmine bir özlem belkide. Bizim 12 Eylül mağluplarımız da öyle. Cephe ve parti kurmak bu özlemin değışik bir ifadesidir. Yıllardır bu işler çözümlenemezken bakıyorsun ki, bir gecede becerilmiş. Kurulmasın demiyoruz. Ama önce geçmişin hesabı verilsin.

"Taktiksel geri çekilmelerin" ardından aşağı yukarı her örgütten pek çok insan ayrıldı. Ayrılanları haklısı da var, haksız da. Ve bu ayrılanların bir bölümü kaçınılmaz olarak günlük yaşamlarında eriyeceklerdir. Bu doğ al. Ama doğ al olan bir başka şey daha var ki, o da, 12 mağluplarının eski kafalarını sürdürdükleri sürece kendi erimelerini kaçınılmaz olarak hızlandıracaklarıdır. En fazla yapacakları da yeni bir saldırı karşısında daha örgütlü(!) bir yenilgi olacak. Ne traji-komedidir ki, kendini devrimin merkezi sananbürokrat liderler ayrılanları tam bir hafiflikle korkaklık- tan ajanlığa kadar her türlü iğrenç sıfatla

suçladılar. Tam bu toz duman içinde YEKİTİ çıkmaya başladı. Öncelikle söyle yelim, Kürdistan'ın Komünist Partisi'ni yaratmak, Kürdistanlı komünistlerin önünde ki en acil görevidir. Böyle bir girişimi yürekten selamlarız. Ancak şu unutulmaması: kurulacak yapı varolan insan malzemesi ile kurulacaktır. Örgütler bir araya gelir, tek tek kişiler birleşir ama kurulur. Bunu gelecek gösterecek. Ama böylesi bir sorumluluğun bilincinde olan insanlar için olaylara serinkanlı yaklaşmak temel olacaktır.

"Örgütsel inşa katı, amansız, çetin bir ilgaliteyi gerekli kılmaktadır. Küçük burjuva hastalıklarını 'akla uygun' mazerelelerle savaş alanına taşıyan kavga kaçacağı okumuş bayların süreçte yeri yok. Sallanan, bocalayan, yılgınlık üreten 'sosyalist' maskeli 'bağımsız', 'tarafsız' gibi metelik etmez kavramların ardına gizlenip nesnel olarak sömürgeci burjuvazinin propagandalarının taşıyıcılığını yapanlara, tahammül edilmez ukala bilgiçlere itibar etmemek gerekli "Tarafsızlık" sömürgeci burjuvazinin vahşi ve kanlı imha eylemleri karşısında seyirci olarak durmanın adıdır. 'Bağımsızlık' ise, örgütlü mücadelenin istediğı ve dayattığı fedakarlıklardan, çalışma düzeylerinden kaçanların bu fi-rar eylemlerine giydirdikleri kılıftır." (Yekiti,sa.2)

Nefesi yetmeyenler yuvarlanır, gider. Devrimcinin görevi her koşulda devrim için savaşmaktır. Kritik bir dönem, ya sorumluluğunu bileceksin ya da benden bu kadar deyip çekilecek. Gençliğinin acısını çıkaracaklar sözümler dışı. Seller beraberrinde molozları da sürükler. Ama "tarafsızlık", "bağımsızlık" gibi kavramlar üzerinde görüş belirtirken biraz daha dikkatli olmaktan bir zarar gelmezdi. Darbe öncesin-

de devrim yapmayı kimseye bırakmazken üç ayda çözülen "proleter" örgütlerimize ne demeli? İlginçtir, Böylesi pratik şim-diye dek yaşanmadı. Değil direnişi, savunmayı bile örgütleyemeyen "çelik disiplinli müfrezeleri" unutmak mümkün mü? Ayrılanların hepsi kavga kaçakçı ilan edilse de varolan örgütlerin yaşama hakkı tartışılabilir mi? Vur abası yanığa!

Kişilerle uğraşmak küçük burjuvaziyi aklamaktır dolaylı yoldan. Gününü doldurmuş, dinamik yaşamla uyuşamayan devrim stratejilerinin mevtaları ortada. Vurulacak hedef varsa, o da budur. Doğaldır, her utanç verici yenilginin arkasından dağlımlar gelir. Balık baştan kokar demişler. Lider müsveteleri kadrolara ne verdiler ki ne isteyeceklerdi. Kaldı ki, örgütlerinden ayrılan bağımsızlar hareket götüren kadrolardı. Bir devrimci üç günde yetiştirmiyor unutulmasın. Kendine devrimciyim diyen biri ezenle ezilen arasında taraf sızım diyemez. "Bağımsızlığa" gelince, bu da bir anlayış sorunudur. Herkes niyetine göre yorumlar. Ayrılanların haklısı da haksızsı da var dedik. Bunların hepsi bir kefe-yekonmak isteniyorsa ne bu şiddet? Yok "biz marksistleri hedef almıyoruz" deniyorsa, genelleme niye? Tüm ayrılanların üstüne konuşma hakkına nasıl sahip oluyor? Bağımsızların kendilerine ne ad vermeleri istenirdi acaba? "Biz korkaklar" "Biz dönemler"? Ya da biraz masumca "Biz örgüt dışı kalmış zavalılar"? Eğer "yargıçları" tatmin edecekse...

"Ayrıca belirtmek gerekir ki, polis olmak için üniforma giymek şart değil... Ve sömürgeci ordular safında çarpışmak için mutlaka kışlalarda saf tutmak diye bir mecburiyet yok." (agy)

Eleştiride sert bir dil kullanmak iyidir. Çünkü, eleştiri gideceği yeri bulacaksa eğer sert olmalıdır ki, görevini yerine geti-

rebilsin. Ama Çupin yoldaş iki seçenek siii rüyor ortaya: Ya varolan küçük burjuva örgütlerden birinde zaman dolduracaksn ya da polis olup çıkacaksın (!). Fahat dünyada akla karadan başka renkler de vardır.

Genel olarak bir suç tek yanlı işlenmez. Şimdiye dek Türkiye ve Kürdistan'da iddia sahibi olan "proleter devrimcilerin", "komünistlerin" yalnızca örgüt anlayışları na bakalım. Devrimci demokrasi kavramından ne anlaşılır? Örgüt içinde farklı görüşleri olanın başına neler gelir? Düne kadar değerli kadro olanlar bir gecede nasıl "korkak", "dönek", "provokatör" ilan edilebilir? Bir devrimcinin kilosuna kaçadır? vb.vb... Ve bu sorulardan kalkıp güven sorununa geliyoruz. Yoldaşça güven. O kadar soyut ki, "al sana" deyince bitmiyor. Güven bir emeğin ürünüdür. Süreç içinde ortaya çıkar. Açıklığın, berrak demokrasi anlayışının sonucudur. Pol-Potçuluğun değıl! "Atılma", "polis olma" korkusu duymadan kadroların görüşlerini rahatça söyleyebileceği, yoldaşça açık tartışmanın yürüyebileceği bir ortamda gelişebilir güven..

İnsanları birbirinden ayıran en büyük öz-zellik kendi başına düşünebilme yeteneğidir. Herkesin aynı şeyleri düşünmesi olanaksız. Güdülecek sığırlara değil, düşünen beyinlere ihtiyaç var. Ayrıca karşısındaki ni kna etmeye zorlanan kendi zayıflığını örtmeye zorlanıyor demektir. Komünist birlik, gönüllü birliktir. Ortak görüşlerde birleşmekte ne kadar özgürsen, farklı görüşlerde ayrılmakta da o kadar özgür olacaksın.

Parti içi açık tartışma da bu noktada başlar.

Ama ayak oyunları olmadan!

D.Bora

Sn. D. BORA

Üzerinde bir hayli gürültü kopartılan "bağımsızlık", "tarafsızlık sorunu (!) ile ilgili olarak gösterdiğiniz duyarlılık önemli. Ayrıca, bir çok kimsenin yaptığı gibi dedikodu ve fis-kos yerine, dergimiz ile açık tartışmaya girme cesareti gösterme-

niz de bir çok bakımdan övgüye değer. Bu, bana da düşüncelerimi biraz daha derinleştirme imkanı vermiş oldu.

Birinci olarak şunu öneriyorum: Sözü edilen kadrolar isimli yazı, yeni baştan ve titiz bir dikkatle okunmalıdır. Ayrıca aynı yazı, bir de derginin diğer yazıları ile bü-

tünsellik içinde okunmalı. Bu, sizin düşün celerinizdeki bir çok konunun doğru biçimde ifade edildiğini ortadan kaldırmıyor. Ama, aynı konuların çok açık belirlemelerle dergimizde tartışıldığı da bir gerçek. Bunlar arasında, örneğin, öncü(!) örgütlerin ve önderlerin eleştirisi var. Türk ve Kürt solunun ucuz polemiklerine girme den, sorun ancak bizim tartıştığımız biçimiyle tartışılabilir. Onu yaptık. Bu eleştiriler daha da derinleştirilecek, somutlaştırılacak. Fakat teorik bir çizgi olarak bakış açısını görmemek mümkün mü?

İkinci olarak, üzerinde ısrarla durulan ve kötü biçimde, dedikodularla, fis-koslarla, yalan-yanlış aktarmalar ve inkar ve yalan ile saldırı altında tutulan "bağımsız", "tarafsız" yığın ile ilgili belirleme, sizin de görmezden gelip eleştiri konusu yaptığınız üzere bir genelleme değildir. Tam tersine sınırları iyice belirlenmiş bir düzeydir. Bunların bir bölümü karşı devrimci olmuşlardır. Bir bölümü de dolaylı-dolaysız yollardan karşı devrimin hizmetine koşmuşlardır. Bu belirlemeden, "bütün bağımsızlar, ya da tarafsızlar ajandır" gibi metafizik bir sonuç çıkarmak devrimcilerin işi olmamalı. "Ya bir örgütte çalışsın ya da ajan olur çıkarsın" gibi bir hüküm vermek de mümkün olamaz. Sözüünü ettiklerimiz daha çok sığ düşüncelerle devrim alanlarına dört nala girip bataklığa saplananlardır. Sorunu genelleştirmek elbette ak ve kara mantığıdır. Felsefi olarak da idealizmdir.

"Bütün örgütler haklı, örgütlerden ayrılanlar da haksızdır" gibi bir düşüncem yok. Ne varki, örgütleri, hele de kötü işleyen hayatın tekzip ederek yerden yere vurduğu ve nesnel olarak savaş alanından kovulmuş örgütleri eleştirmekle, örgütsüzlüğü çağırıştıran, örgütsüzlüğe yeşil ışık yakan sorumsuzluğu birbirine karıştırmak gerek. Örgütlerin eleştirisinin örgüt düşmanlığına dönüştüğü yerde, bağımsız siyasal düşünceyi, eleştirici ve yargılayıcı dinamik devrimci düşünceyi değil, kötürüm bir teslimiyeti ve kavgı kaçaklığını görmek gerekir. Ayrıca altını kalınca çizmek gerekir ki, Kürdistan Komünist Partisi Örgütlenme Komitesi'nin üzerinde hareket ettiği alan bir yanı ile, örgütsel bozuk-

lukları, yetersiz ve çarpık örgütlenmeleri eleştirerek onlardan ayrılan ya da devrimci kişilikleri ve eleştirici tavırları nedeni ile örgüt dışına atılan, örgütlerden "ihraç" edilen, nitelik itibarı ile marksist ya da iyi marksist olma savaşı veren devrimcilerin alanıdır. Bunların büyükçe bir bölümü, uzun yıllar umut ve güven duyarak çalıştıkları örgütlerin gerçek yüzleri ile karşılaşınca, umutsuzluğa ve güvensizliğe düşerek, o örgütlerden ayrılan, fakat devrim olan umutlarını ve inançlarını kaybetmeyen devrimcilerdir. Yıllarını verdikleri yapıdan ayrılınca, eleştirici ve yargılayıcı dinamik düşüncelerle yüz yüze gelmişlerdir. Fanatik örgüt bağları ile karartılan kafaları aydınlanmıştı ve gerçek bir savaş örgütünde yerlerini almak için derin bir arayış ve sancı içine girmişlerdir. Bağımsız siyasal düşüncelere sahip olan bu devrimcilere, köklenip, filizlenecekleri alan yaratmak, KKP-ÖK'nin işi, görevi. Bu siyasal birikim içinde bulunan kişileri, "bağımsız"larla bir ve aynı tutmak, devrimin örgütlenmesinde, bir cinayet suçudur. Bu nedenle bu tür düşüncelere sahip olmak bu tür düşünceleri savunup yaymak bizim işimiz değil. Bu tür düşünceleri bize aitmiş gibi görmek ve göstermek isteyenler varsa, bunlarla savaşmak da, bizimle beraber, arayış içinde bulunan ve ahlaki çöküntülere karşı direnen devrimcilerin işi.

Eğer izlemişseniz, tesbit etmişsinizdir ki, Kuzey Kürdistan'ı çalışma alanı olarak seçen ve marksist olma iddiasında bulunan örgütlerden pek çoğu Kürdistan Komünist Partisi platformundan rahatsızdırlar. Tepkici ve yıkıcı tavırlar geliştirmektedirler. Bu örgütlerin hemen hemen tümü üst üste bölünmelere uğramışlardır. Hala de bölünüp durmaktadırlar. Bir çoğu merkezinden çatlamıştır, çatlamaya devam ediyor. Büyük sayıda üye kaybına uğramışlardır. Bir kısım eleştirici öğeleri de ihraç ederek susturmuşlardır. Şimdi, ilgi çekici bir durum ortaya çıkıyor: Bu insanların hemen hemen tümü tepkici eleştiriler içindedirler. Ayrıldıkları veya atıldıkları örgütlere ateş püskürmektedirler. Fakat aynı kişiler, ateş püskürdükleri örgütlerle el ele Komünist Parti platformu-

na karşı tavır almakta, Komünist Parti platformunu kirletmeye, karalamaya ortak olmaktadır. Burada kuşkulu bir durum yok mu? Gerçekten marksist-leninist bir savaş örgütünün inşasını vazgeçilmez gören bağımsız ögelerin, bu tür kirletici ve karalayıcı tavrılara karşı susması nasıl açıklanacak?

Başka bir sorun, örgütlerden kopan ya da atılan, ya da oldum olası belli örgütsel ilişkilere girmeyip, örgütlü çalışmaya kendilerini hazırlama düzeyinde duranlar. Bunların parti platformuna sempati ile bakmaları, parti platformuna omuz vermesi gerekmez mi? Tam tersi bir yerde duranlara ne demeli? Eğer gerçekten örgütlü çalışmaya inanılıyorsa, eğer gerçekten bir savaş örgütünün yaratılmasına inanılıyorsa, kapılar kimseye kapalı değildir. Bu insanlar düşüncelerini açıkça tartışmak ve parti platformunda özgür iradeleri ile yer almak hakkına sahiptirler. Yeterki, bu hakkı kullanma cesaretini gösterebilirler. Kullanılmayan hak üzerinde gürültülü eleştiriler ya da şikayetlenmeler yapmak yapıcı bir tavır değildir.

Üzerinde onca gürültü çıkarılan Kadrolar isimli yazının yer aldığı 2. sayımızın baş yazısında, gene kadrolarla ilgili bazı belirlemeler var. Bu belirleme, 6. sayfanın birinci sütunundan itibaren başlıyor. Eğer yazılar bir bütünlük içinde okunursa, görülecektir ki, "bütün bağımsızlar ajandır" ya bir örgütte çalışırsın, ya da ajan olup çıkarsın" gibi düşünceler Yekiti'ye ait olamaz. Tam tersine Yekiti, düşenleri kaldırmayı, sendeleyeniye omuz vermediğini öneriyor. Bunu yapıyorsa. Bugün Yekiti çevresinde, geniş bir sempati ağı oluşturmuş ve giderek bağlayıcı ilişkiler için talep getirenler, kokmuş örgüt bağlarından koparak, devrimci bir arayış içinde bulunan ögelerdir.

Örgütsel ilişkilerle ilgili olarak, yazımızın sonunda vurguladığımız, "ortak düşünceler de birleşme özgürlüğü ile, farklı düşüncelerde ayrılma özgürlüğüne" katılmak mümkün değildir. Bu tür bir ilke, örgütsel yapıyı dinamitler. Esas olan, farklı düşünceleri üretebilen, farklı düşünceleri taşıyabilenlerin ortak paydalarından bir örgüt çatısı altın-

da mücadele vermeleridir. Farklı düşüncelerin ayrılma özgürlüğünün küçük burjuvaca yorumu ise, ürkütücüdür. İlegal örgütte rızaya dayalı, özgür irade ile seçilmiş, gönüllü birlik esas olmasına karşılık, gönüllü olarak ayrılma diye bir sorun olamaz. Bu hakkın biçimini ve yöntemini ilgili kurullar saptamalıdır. Yasal ve legal çalışmanın ilkeleri ile illegaliteyi titiz bir dikkatle birbirinden ayırdetmek zorundayız. İlegal çekirdekleri korumak için bir takım demokratik ilkeler kaçınılmaz bir maddi gerçeklik olarak çığnenebilir ve çığnenmelidir. Katı bir merkezîyetçiliğin tam ve kesin yetkilerle donatılması, illegalite için vazgeçilmezdir. Bir merkezi uygulamaların tam ve mükkemel olduğunu göstermez. Elbette ki, zaafılar, eksiklikler, yanlışlar olabilir ve olmaktadır. Bunları en aza indirmenin bilinebilen tek bir yolu vardır. O da örgüt içi demokrasinin kusursuz işletilmesidir.

Bir diğer sorun, tartışma platformudur. Bunun için bir yerden başlamak gerekir. Başlanılan nokta her şey değildir. Bir ilk adımdır. İzlediğimiz üzere, parti platformuna burada da çelme takılmaktadır. Bir örgütlenme planı tartışmaya açılıyor. Bir siyasi program tartışmaya açılıyor. Bunlar ileri adımlar. Devrimci adımlar. Kendinden emin, ne yaptığını bilen insanlar gerekli. Oysa, gürültü çıkarılıyor. Lenin, bir yerde belirtmişti, "eleştiriciler", hiç bir şey yapmıyorlar, gürültü yapıyorlar. Bu da öyle. Bol miktarda gürültü. Olmasın değil, olsun, olacak da. Ama, devrimci, dinamik ögelerin bu gürültülerden etkilenmeleri niye? Gürültünün çekim alanına girerek kör döğüşünü sürdürmeye heveslemeleri niye? Çevrenize biraz dikkatle baktığınızda —ki baktığımız belli— parti platformunun, gürültüler içinde saygınlığını yattığını görmemiz mümkün. Yekiti, kısa bir zaman dilimi içinde ilgiyle izlenen aranan ve en önemlisi her alanda tezleri, açılımları tartışılan bir dergi. Yekiti'de yazılan her şey tartışılıyor. Olumlu ya da olumsuz. Ama, mutlaka tartışılıyor. Bu da bir ileri adımdır. Çünkü, adı büyük partilerin, örgütlerin sayısı belirsiz grupların çikardıkları o kadar dergi var ki. Biz henüz bunlardan herhangi biri üzerinde ilgi

Buhranın başlıca nedeni, işçi hareketine burjuva-demokratik devrimin hemen zafere ulaşacağı ümidiyle katılmış ve gericilik döneminin baskılarını göğüsleyememiş işçi partisinin kendisini arındırması gereken kararsız aydın ve küçükburjuva unsurlardır. Onların istikrarsızlığı hem teori alanında, hem taktik alanında, hem de örgütlenme siyasetinde kendini göstermiştir.

(...)

Bugünkü durum belirgin özelliği, içlerinde özellikle aydınların fakat aynı zamanda işçilerin de bulunduğu bir takım sorumlu militanların Partiden ayrılmalarıdır. Tasfiyeci akım şu soruyu akla getiriyor: Partiyi terk edip kendilerine eylem alanı olarak legal örgütleri seçenler acaba gerçekten en iyi, en faal unsurlardan mı oluşmaktadır, yoksa bunlar "kararsız, aydın ve küçükburjuva unsurlar" mıdır?

(...)

Parti, küçükburjuva çevrelerden ya da şu yada bu sınıfın içinden attığı "sınıf dışı klan" unsurlar arasından proletarya saflarına her zaman için geçici olarak katılan, en az istikrarlı unsurlardan, en kararsız dostlardan ve "yol arkadaşlarından" kurtulmaktadır. (Sotsial-Demokrat Sayı 2, s.10) Lenin

çekici bir tartışma yapıldığını görmedik. Güney Kürdistan'dan (Irak) sıcak savaşın sürdürüldüğü bu alandan Ortadoğu'ya özel kuryeler gönderilerek Yekiti dergisinin karargahlara götürüldüğünü söylersem, şaşırmayacağınızı umarım.

Her neyse. Kısa da olsa, bir eleştiri nedeniyle bazı sorunlara yeniden eğilmek yararlı olur. Yeri gelirse tekrar tekrar aynı sorulara döneriz. Bugün için ileriye, hep ileriye bakmak gerek. Platform Kürdistan'a yöneliktir. Çalışmaların merkezi özellikle Kürdistan'dır. Avrupa'da da platform etrafında bir sempati ağı oluştu. Bunu dönüştürmek, buna devrimci bir içerik kazandırmak, örgütsel inşaya doğru kararlı adımlar atmak gerekli. Gerisini somut siyasi pratik gösterecek.

B. ÇUPİN

..... L E N İ N

Aydınların saflardan kaçışını ele alalım. Bu, partinin içine düştüğü buhranın en açık belirtilerinden biridir. Hiç şüphesiz en derin belirtilerden biri değil, ama kesinlikle en göze çarpan belirtilerden biridir. (...)

Kulebatski Fabrikası muhabiri şöyle yazıyor: "Son zamanlarda aydın kadroların yokluğu yüzünden bölgemizdeki örgüt ölmüştür" Urallardan da şöyle yazıyorlar: "İdeolojik güçlerimiz güneş görmüş kar gibi erimektedir. Genellikle illegal örgütlerden uzak duran... ve Partiye ancak devrimin yükseldiği ve bir çok yerde fiili özgürlüğün var olduğu zamanlarda katılmış olan unsurlar örgütlerimizi terk ettiler." Merkez Organın "Örgütlenme sorunları" na ilişkin yazısı da, bu raporları ve burada yayımlamadığımız diğerlerini şu sözlerle özetlemektedir: "Bilindiği gibi, aydınlar son zamanlarda safları kitleler halinde terk etmişlerdir."

Ama Partinini ne tam proleter, ne de tam küçükburjuva olan aydınlardan arınması, proletarya yığınlarının kahramanca mücadele döneminin yarattığı tam anlamıyla proleter yeni güçleri de yeni bir hayata başlatmaktadır. Yukarıda sözünü ettiğimiz muhabirin mektubunda, umutsuz bir durumda bulunduğu, hatta nerdeyse "ölmüş" olduğu belirtilen Kulebatski örgütü bile dirilmektedir. Nitekim aynı mektupta sunları okuyoruz: "bölgenin dört bir yanına dağılmış bulunan işçiler arasındaki çok sayıda Parti hücreleri bir çok durumda aydınlardan yoksun kaldıkları, propaganda malzemesi bulamadıkları ve Parti Merkeziyle bağlantı tamamen kopmuş halde ölmek istemektedirler... Örgütlü üyelerin sayısı azalmak şöyle dursun artmaktadır... Artık aydınlar olmadığından, propaganda çalışmasının yürütülmesi bizzat en bilinçli işçilere düşmektedir." Bundan çıkan genel sonuç şudur: "Aydınların kaçışı sonucunda, sorumluluklar pek çok yerde öncü işçilerin eline geçmektedir." (Sotsial-Demokrat, Sayı 1, s.28) Lenin

Organa Weşanê ya
Partiya Komunist a Kurdistanê-
Komita Hûnanê

Kürdistan Komünist Partisi-
Örgütlenme Komitesi Yayın Organıdır

لسان حال الهيئه التنظيميه
للحزب الشيوعي الكردي ستاني

Navnîşan-Adress

Oberstr.42, 41 Duisburg 1 - BRD.

Postlagerkarte NR. 012097
1000 Berlin 12 -BRD

Postbuss:598 7400 AN Deventer-Holland

ji bo rîzgariya netewî û civakî

Yekiti

www.arsivakurdi.org